

**TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT
EUROOPAN KOULUTUSSÄÄTIÖ
VUONNA 2004**

EUROOPAN KOULUTUSSÄÄTIÖ

ON EUROOPAN UNIONIN ASiantuntijakeskus, joka tukee ammattiopetuksen ja ammattikoulutuksen kehittämistä kolmansissa maissa osana EU:n ulkoisten suhteiden ohjelmaa

YHTEYSTIEDOT

Tietoa toiminnasta, tarjouskilpailuista ja
työmahdollisuuksista koulutussäätiön
web-sivustolla osoitteessa: www.etf.eu.int

Lisätietoja säätiön ulkoisen viestinnän yksiköstä:

External Communication Unit
European Training Foundation
Villa Gualino

Viale Settimio Severo 65

I - 10133 Torino

E info@etf.eu.int

T +39 011 630 2222

F +39 011 630 2200

TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT EUROOPAN KOULUTUSSÄÄTIÖ VUONNA 2004

Tämä asiakirja on käännös. Mahdolliset epäselvyydet pyydetään tarkistamaan asiakirjan englanninkielisestä alkuperäisversiosta.

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä Internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu.int>).

Luettelointitiedot ovat teoksen lopussa.

Luxemburg: Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, 2005

ISBN 92-9157-432-5

© Euroopan yhteisöt, 2005

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Printed in Belgium

...sultivo dell'ETF è composto
...perti di formazione
...dei paesi membri dell'Unione
...i paesi partner (i partner
...i Balcani occidentali, i Nuovi
...ndenti e la Mongolia, i futuri
...tri dell'Unione Europea), da
...di parti sociali e da membri di
...ntestazioni internazionali.
...mpete principale è fornire
...azioni all'ETF e al suo Consiglio
...azionale riguarda alla
...a programma di lavoro
...a il dibattito è
...zione sulla
...zione nel

OBIE

- Esami
sistem
paesi p
internazi
1995
- Identificare
dovranno afi
successivo al
del lavoro e al
d'istruzione e fi

ESIPUHE

Vuosi 2004 jää Euroopan historiaan yhdentymisen merkivuotena. Euroopan unioni toivotti yli kymmenen vuotta kestäneen tehokkaan valmistelutyön jälkeen toukokuussa tervetulleiksi kahdeksan Keski- ja Itä-Euroopan maata sekä Välimeren saaret Kyproksen ja Maltan.

Euroopan koulutussäätiössä tapahtui vuonna 2004 toisenlaisia muutoksia käytännön tasolla. Muriel Dunbar otti heinäkuussa johtajan tehtävät vastaan Peter de Rooijlta, joka johti virastoa kymmenen ensimmäisen vuoden ajan. Vuoden 2004 lopussa uusi komissio, johon kuuluu jäseniä Euroopan koulutussäätiön entisistä yhteistyömaista, otti ohjat käsiinsä Brysselissä.

Vuonna 2004 hahmoteltiin myös uutta poliittista järjestelmää EU:n ulkosuhteita varten. Euroopan naapurisuuspolitiikka ja alati kasvava panostus ihmisten voimavarojen kehittämiseen merkitsevät sitä, että Euroopan koulutussäätiöllä on tärkeä tehtävä.

Tässä julkaisussa havainnollistetaan sitä, miten säätiö pystyi työssään nopeasti sopeutumaan näihin muutoksiin vuonna 2004. Kyseessä on kuitenkin muutakin kuin katsaus viraston ahkeraan työhön. Julkaisussa katsotaan tulevaisuuteen siltä kannalta, miten ponnistukset, joiden ansiosta vuoden 2004 liittyminen sujui niin onnistuneesti, ja ohessa saadut kokemukset voidaan jatkossa hyödyntää Euroopan ja sen lähialueiden kehittämiseksi.

Euroopan unioni ei ole eristäytynyt yhteisö. Sen on toimittava vuorovaikutuksessa maiden kanssa, joiden pitäisi muodostaa sen "ystäväpiiri". Olipa yhteistyön lopullinen tavoite Euroopan unioniin liittyminen tai ei, naapurimaidemme sosiaalinen, poliittinen ja taloudellinen kehitys merkitsee meille valtavasti. Koska naapurimaiden kehitys riippuu suurelta osin niiden ihmisten voimavarojen kehityksestä, on meidän vastuullamme ja etumme mukaista jatkossakin tukea niiden koulutusjärjestelmien parantamista kaikin käytettävissämme olevin keinoin.

Euroopan koulutussäätiö osoitti vuotta 2004 edeltävinä vuosina pystyvänsä niputtamaan yhteen 15 jäsenvaltion asiantuntemuksen kymmenen liittyvän maan hyödyksi. Tänään se voi lisätä näistä maista saadun ensi käden kokemuksen voimavarareserviinsä. Tämän ansiosta Euroopan koulutussäätiö voi nyt paremmin kuin koskaan tukea Euroopan unionia sen avustaessa EU:n lähialueita inhimillisten voimavarojen kehittämisessä.

Ján Figel'

koulutuksesta, kulttuurista ja monikielisydestä
vastaava Euroopan komission jäsen

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö / B. Diewald

Ján Figel', koulutuksesta, kulttuurista ja monikielisydestä vastaava komission jäsen

JOHDANTO

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö / F. Decorato

Muriel Dunbar, Euroopan koulutussäätiön johtaja

Otin Euroopan koulutussäätiön johtajan tehtävät vastaan heinäkuussa ja olen kiitollinen saadessani tilaisuuden luoda yleiskatsauksen säätiön toimintaan vuonna 2004. Tämänkaltainen menneen arviointi on arvokas työkalu tulevan työn viitoittamisessa, ja uudelle johtajalle se on erityisen hyödyllistä.

Viime vuosia ovat leimanneet vastakkainasettelut ja konfliktit, joista osa on koskenut niitä alueita, joilla koulutussäätiö toimii. Kansainvälisen yhteisön pyrkimykset rauhan palauttamiseksi ja vahingoittuneiden yhteiskuntarakenteiden korjaamiseksi ovat kuitenkin olleet rohkaisevia.

Euroopan unioni on ollut tämän yhteisön keskeinen jäsen pyrkiessään auttamaan läheisiä ja kaukaisempia naapureitaan elämään sovussa toistensa kanssa sekä kehittämään vahvan ja vakaan talouden. Prosessi kannustaa rauhaan ja vakauteen, demokraattisten arvojen levittämiseen sekä uusien tavara- ja palvelumarkkinoiden luomiseen. Se auttaa luomaan työpaikkoja, ja antamalla ihmisille yhä paremmat mahdollisuudet heidän kotipaikassaan se auttaa myös

vähentämään muuttopaineita ja yhteiskunnallista levottomuutta.

Euroopan koulutussäätiö antoi vuonna 2004 edelleen apuaan tähän prosessiin työskennellen EU:n virastona rinnan EU:n jäsenvaltioiden ja muiden tärkeiden toimijoiden, kuten YK:n, Maailmanpankin ja OECD:n, kanssa. Koulutussäätiö tuki EU:n politiikan mukaisesti yhteistyömaitaan niiden pyrkiessä kohti yhteiskunnallista ja taloudellista vakautta.

Joustavien, ajantasaisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvien työmarkkinoiden kehittäminen on edistyksen kannalta olennainen tekijä. Euroopan koulutussäätiö antoi edelleen neuvoja ja opastusta päätöksentekijöille yhteistyömaissa, jotta nämä voisivat vastata kohtaamaansa haasteeseen. Se hyödynsi tässä paitsi omaa asiantuntemustaan myös EU:n 25 jäsenvaltiosta ja muista kansainvälisistä virastoista saatavaa asiantuntemusta.

Seuraavilla sivuilla esitellään joitakin osia Euroopan koulutussäätiön viime vuoden työstä ja sitä kautta saavutettua edistystä. Asiakirjan ensimmäisessä osassa esitellään ne ulkoiset olosuhteet, joissa Euroopan koulutussäätiö toimii: Euroopan unioni – laajennettuna kymmenellä uudella jäsenvaltiolla, jotka ovat koulutussäätiön entisiä yhteistyömaita – maailmanlaajuisessa taloudessa, joka edellyttää ammattitaidon tarjonnan ja kysynnän jatkuvaa mukauttamista. Tähän mukauttamiseen voidaan

päästä vain mittasuhteiltaan niin laajalla täydennyskoulutus- ja oppimisprosessilla, ettei senkaltaista ole tähän mennessä nähty.

Johdanto-osan jälkeen annetaan esimerkkejä koulutussäätiön toimista vuonna 2004. Selostuksissa analyyseistamme, kartoitusraporteistamme, pilottitoimistamme ja osallistumisestamme Tempus-ohjelmaan annetaan työesimerkkejä, joista voidaan päätellä, kuinka laaja-alaisia teknisiä kysymyksiä on käsiteltävä pyrittäessä sosiaaliseen ja taloudelliseen kasvuun ja vakauteen. Niistä saa käsityksen myös siitä, kuinka mittavat tehtävät yhteistyömaitamme odottavat.

Saavuttamamme rohkaisevat tulokset osoittavat, että tiedoilla ja taidoilla on merkitystä. Panostamalla tehokkaasti meille tärkeimpien voimavarojen – ihmisten voimavarojen – kehittämiseen etenemme kohti lisääntyvää vakautta ja vaurautta paitsi EU:n sisällä myös Euroopan lähialueilla, jotka ulottuvat paljon Euroopan unionin rajoja kauemmaksi.

Muriel Dunbar

Euroopan koulutussäätiön johtaja

MUUTTAVA POLIITTINEN MAISEMA

Hyvät naapurit

Euroopan unioni onnistui vuonna 2004 toteuttamaan sen, mitä 15 vuotta aiemmin olisi pidetty mahdottomana. Eurooppaa puolen vuosisadan ajan jakanut kiulu kurottiin umpeen. Entisistä itäblokin maista tuli unionin täysjäseniä.

Laajentumisesta huolimatta Eurooppa on yhäkin enemmän kuin Euroopan unionin rajojen välinen alue. Maailmanlaajuisessa taloudessa Euroopan unioni ei voi pysyä eristyksissä. Hyvät naapurit ovat vakauden ja vaurauden kehittymisen elinehto. Tästä syystä EU käy jatkuvaa vuoropuhelua kulttuurisesti hyvin monimuotoisen naapurimaiden ryhmän kanssa ja on siihen vuorovaikutuksessa.

EU:lla on ollut ja on edelleen keskeinen asema annettaessa kansainvälistä tukea **Länsi-Balkanin** poliittiseen ja taloudelliseen uudistukseen sekä vakauden lisäämiseen alueella. Alueella on edelleen paljon tehtävää, mutta tilanne on parina viime vuonna muuttunut. Demokraattiset järjestelmät ovat merkittävästi kehittyneet, ja kaikki maat ovat sitoutuneet lähentymään Euroopan unionia. EU on selkeästi suurin Länsi-Balkanilla työskentelevä avunantaja.

EU:n laajentuminen toukokuussa 2004 sai aikaan muutoksia ja toi uusia haasteita.

EU pyrkii erityisesti huolehtimaan siitä, ettei **Välimerestä** tulisi geostrategista siirroslinjaa menestyksekkäiden ja vähemmän menestyksekkäiden talouksien ja eri sosiopoliittisten järjestelmien välille. Euroopan johtajat pyrkivät syventämään vuoropuhelua ja kehittämään poliittista ja taloudellista yhteistyötä Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän maiden sekä kauempana sijaitsevien maiden kanssa. Euromed-kumppanuus pyrkii saamaan aikaan rauhan ja vakauden vyöhykkeen, joka perustuu yhteisiin arvoihin, sekä rakentamaan Välimeren maiden kanssa keskinäisen vaurauden alueen vapaakauppa-alueen ja yhtenäismarkkinoiden avulla.

Valokuva: Euroopan unionin valokuva-arkisto

Ystäväpiiri

Euroopan naapuruuspolitiikka johtuu suoraan komission halusta tukea aktiivisesti niitä Euroopan unionin ympärillä sijaitsevia maita, joita entinen puheenjohtaja Romano Prodi kutsui "ystäväpiiriksi". Sen avulla on tarkoitus hallita yhteistyötä Euroopan koulutussäätiön yhteistyömaiden kanssa lukuun ottamatta liittymään pyrkiviä maita, Venäjän federaatiota ja Keski-Aasiaa, kun taas Kaukasian maat kuuluvat sen piiriin.

Tavoitteet:

- Jaetaan laajentumisen hyödyt, sen sijaan että Eurooppaan ja sen ympärille syntyisi uusia jakolinjoja.
- Edistetään hyvää hallintotapaa ja uudistuksia.
- Luodaan niin sanottu "ystäväpiiri" – yhteisille arvoille ja eduille perustuva rauhan, vakauden ja vaurauden alue.

On tärkeää huomata, että EU:n jatkolajentuminen ei kuulu naapuruuspolitiikan tavoitteisiin. Naapuruuspolitiikka ei myöskään korvaa olemassa olevia oikeudellisia eikä institutionaalisia järjestelyjä, kuten assosiaatiosopimuksia tai Barcelonan prosessin kaltaisia järjestelmiä.

Laajentuneen Euroopan unionin on jatkossakin kiinnitettävä huomiota strategiaan suhteisiin **Itä-Euroopan ja Keski-Aasian** entisten Neuvostoliiton maiden kanssa. On jokaisen etu estää uusien jakolinjojen syntyminen Eurooppaan. EU kannustaa Tacis-ohjelman avulla aluetta taloudellisiin ja poliittisiin muutoksiin. Tukea annetaan institutionaalisille ja hallinnollisille uudistuksille, yksityiselle sektorille sekä köyhyyden vähentämiseen; sillä on voitu tehokkaasti lieventää monia menneisyydestä juontuvia jännitteitä.

Nämä aluekohtaiset ohjelmat ovat vuonna 2004 aloitetun Euroopan naapuruuspolitiikan tärkeitä välineitä. Naapuruuspolitiikka tähtää äskettäisen EU:n laajentumisen etujen jakamiseen niiden lukuisten maiden kanssa, jotka nyt ovat EU:n rajanaapureita. (Katso kehystetty teksti.) Poliitiikan tavoite on yksinkertainen: joukko maita jakaa yhteiset arvot ja pyrkii kehittämään tiiviin keskinäisen suhteen. Näin vahvistetaan kaikkien mukana olevien vakautta, turvallisuutta ja hyvinvointia sekä estetään uusien jakolinjojen syntyminen laajentuneen EU:n ja sen naapurimaiden välille.

Taloudellinen tuki kanavoidaan vuoteen 2006 asti edelleen MEDA- ja Tacis-ohjelmien kautta, mutta rahoitusnäkymissä vuosiksi 2007-2013 kumpikin näistä korvataan yksinkertaistetulla eurooppalaisella naapurisuuden ja kumppanuuden välineellä (ENPI). Osallistumista säännöllisiin yhteisön ohjelmiin on suunniteltu, vaikkakaan ei vielä Leonardo da Vinci ohjelmaan, mikä on ammatillisen koulutuksen kannalta merkitsevää.

Se, miten tuki ja yhteistyö toteutetaan vuoden 2007 jälkeen, on pidetty tarkoituksellisesti vielä avoimena. Tämä selittää osittain sen, miksi ulkosuhteiden pääosaston Fredrik Svedang sai niin monia kysymyksiä, kun hän esitteli Euroopan naapuruuspolitiikkaa Euroopan koulutussäätiön neuvoo-antavassa kokouksessa Torinossa marraskuussa 2004. Hänen vastauksensa kysymykseen "Kuinka pitkälle voimme mennä?" oli seuraava: "Se riippuu poliittisesta tahdosta."

Valokuva: Euroopan unionin valokuva-arkisto

"Ystäväpiirin" luominen Euroopan unionin ympärille on yksi Euroopan naapuruuspolitiikan tavoitteista.

Suunnan määrääminen

Kuinka Länsi-Balkanin maat voivat parhaiten oppia EU:hun liittymisen kokemuksesta? Tämä oli yksi tärkeimmistä valtuuskuntien jäsenille esitetyistä kysymyksistä Euroopan koulutussäätiön kymmenennessä neuvoo-antavassa kokouksessa, joka pidettiin Dürresissä Albaniassa 21. ja 22. kesäkuuta 2004. Vastauksia oli paljon, muun muassa seuraavat: on selvitettävä täysin, mitä ehdokasmailla on toimintalinjoista opittu, on järjestettävä yhä enemmän alueellisia kokouksia, on lisättävä opintovierailuja, silloin kun olosuhteet ovat otolliset, ja on kannustettava alueen maita ottamaan hallintaansa suhteensa EU:n jäsenvaltioihin.

Kokous antoi osanottajille paljon virikkeellisiä tilaisuuksia osallistua alueen kehitystoimintaan. Albanian ammatillisen koulutuksen uudistuksesta kerrottiin valtuuskunnille, että nykyisin vain 16 prosenttia oppilaista käy ammattikoulua, koska järjestelmä ei vastaa teollisuuden tarpeita. Pessimismi on kuitenkin muuttunut optimismiksi viimeisten 18 kuukauden kuluessa työmarkkinaosapuolten lisättyä osallistumistaan ja opiskelijoiden määrän noutua.

Vierailu paikalliseen ammattikouluun vahvisti uutta optimismia. Kansainvälinen säätiö on auttanut asialleen omistautunutta henkilökuntaa muuttamaan tämän luhistuneen koulun elinvoimaiseksi laitokseksi, joka tarjoaa autonkorjaus- ja putkityökursseja. "Koulu on kannustava esimerkki sekä kansainvälisestä yhteistyöstä että kouluttajien ja työmarkkinoiden välisen yhteyden tärkeydestä", sanoi Peter de Rooij, joka aloitti Dürresissä viimeisen viikkonsa Euroopan koulutussäätiön johtajana.

Osanottajat tarkastelivat vuonna 2004 saavutettua edistystä EU:n äskettäisen laajentumisen valossa, ja hyödyntääkseen mahdollisuuksia soveltaa uusien jäsenvaltioiden ammatillisen koulutuksen uudistuksesta saatuja kokemuksia ehdokasmaissa

he jakautuivat sitten yhteistoimintakokouksiin, joissa hahmoteltiin Euroopan koulutussäätiön vuoden 2005 työohjelmaa.

Valtuuskuntien jäsenet antoivat kokouksen päätteeksi täyden tukensa Euroopan koulutussäätiön vuoden 2005 työohjelmalle. Neuvoo-antavassa kokouksessa Dürresissä esitetyt ehdotukset ja ideat annettiin Torinossa 9. marraskuuta 2004 kokoontuneelle hallitukselle lopullisesti hyväksyttäväksi.

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö / A. Martini

Ammatillisen koulutuksen kehityssuunnat Länsi-Balkanilla olivat Dürresissä Albaniassa kesäkuussa 2004 pidetyn neuvoo-antavan kokouksen keskipisteessä.

TOIMINTAMME VUONNA 2004

Kymmenen entistä yhteistyömaatamme toivotettiin tervetulleiksi Euroopan unioniin 1. toukokuuta ilotulituksin ja juhlin. Kymmenen edeltävän vuoden aikana olimme tehneet työtä tuhansien ihmisten kanssa näissä maissa niiden koulutusalan henkilöstön, järjestelmien ja politiikan valmistelemiseksi eurooppalaiseen yhteistyöhön tasa-arvoisina kumppaneina. Kanavoimme alueelle asiantuntemusta EU:n jäsenmaista, kehitimme ja toteutimme pilottitoimia, tuimme korkeakoulutuksen kehittämistä Tempus-ohjelman kautta ja perustimme verkkoja edistämään työmarkkinoihin ja

koulutukseen liittyvän tiedon kulkua. Meille kymmenen uuden jäsenvaltion liittyminen merkitsi pitkän prosessin päättymistä. Prosessin kuluessa olimme saaneet ihmisiä verkostoitumaan, toteuttaneet pilottiuudistuksia, välittäneet asiantuntemusta ja lisänneet yhteistyökumppaneidemme valmiuksia käsitellä EU:n prosesseja, politiikkaa ja instituutioita.

Toukokuussa 2004 mahdollisuudet sopeutua joustavasti Euroopan unioniin näyttivät erittäin lupaavilta, koska taloudellisessa kasvussa oli ohitettu

Valokuva: Euroopan unionin valokuva-arkisto

*Vuosi 2004
merkitsi muutoksia
ja kehitystä
Euroopalle ja
Euroopan
koulutussäätiölle.*

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö

Oppiminen muiden maiden onnistuneista malleista on yksi Euroopan koulutussäätiön pääperiaatteista.

Esimerkki ennen ja nyt

Liettua on tyypiesimerkki Euroopan koulutussäätiön vaikutuksesta ammatillisen koulutuksen uudistukseen uusissa jäsenvaltioissa. Opetusministeriössä toimivasta Liettuan kansallisesta seurantakeskuksesta tuli nopeasti ammatillisen uudistuksen innovatiivisten ideoiden hautomo. Ministeriö osallistui jo 1990-luvun lopussa viraston perusrahoitukseen, ja siitä tuli maan laboratorio, jossa analysoitiin työmarkkinoiden tarpeita, tehtiin ala- ja aluekohtaisia tutkimuksia sekä toteutettiin pilottitoimia.

Suomen viranomaisten tukemassa hankkeessa Euroopan koulutussäätiö auttoi perustamaan alueellisen koulutuskeskuksen Marijampoleen. Keskus oli seitsemän alueella toimivan koulutuslaitoksen yhteistyöhanke. Yhdistämällä hallintonsa, opinto-ohjelmiensa kehittämisen, voimavarakeskuksensa ja opetusmateriaalinsa laitokset lisäsivät tehokkuuttaan oleellisesti. Ennen hankkeen alkua annetut säädökset takasivat hankkeen kestävyuden, ja muutaman vuoden kuluttua menestyksestä mallia käytettiin koko maassa.

Vuonna 2004 liettualaiset, nyt Euroopan unionin jäseninä, ottivat vieraikseen ryhmän kirgiisikollegoja jakaakseen kokemuksensa onnistuneesta ammatillisen koulutuksen uudistuksesta. Nykypäivän Liettuassa entisestä Pharen ammatillisen koulutuksen uudistusyksiköstä on tullut Euroopan sosiaalirahaston (ESR) Liettuan-hallintayksikkö, kun taas kansallinen seurantakeskus on nyt osa Liettuan opetusministeriön menetelmäkeskusta.

"vanhat" jäsenvaltiot ja koska koulutuksen indikaattorien perusteella ennakoitiin inhimillisten voimavarojen kehittyvän pitkällä aikavälillä riittävästi.

Kymmenen liittyvän maan koulutusjärjestelmien ja työmarkkinoiden valmistelu EU:n jäsenyyteen oli valtava operaatio. Prosessin kuluessa keräsimme suunnattomasti tietoa kartoittamalla uudistuksen etenemistä, toimintaa ja sidosryhmien rakenteita. Läheinen yhteistyö sisarvirastomme, Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskukseen (Cedefop), kanssa auttoi ennen liittymistä varmistamaan, ettei mitään näistä voimavaroista mennyt hukkaan. Luovutimme edelleen maakohtaiset arkistot pääjulkaisuineen sekä kunkin maan ammatillisen koulutuksen *Kuka kukin on* teoksen. Autoimme kansallisia seurantakeskuksiamme valmistelemaan osallistumista Cedefopin asiantuntemuksen ja viitetiedon verkostoon (ReferNET); lisäksi autoimme sidosryhmiä uusissa jäsenvaltioissa valmistelemaan osallistumistaan muihin Cedefopin verkostoihin.

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö / Erik Lumtjani

Peter de Rooij antaa tietoa koulutussäätiön sisarorganisaation, Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskukseen (Cedefop).

Tärkeitä viitteitä

Sillä, missä määrin nykyinen EU:n laajentuminen onnistuu, on huomattava vaikutus Euroopan koulutussäätiön työhön lähivuosina. "Laajentumisen ensimmäinen kierros antaa meille tärkeitä viitteitä siitä, miten olisi jatkossa tarjottava EU:n tukea inhimillisten voimavarojen kehittämiseen muissa tulevilla jäsenvaltioissa", sanoi koulutussäätiön entinen johtaja Peter de Rooij toukokuussa 2004. "Olemme tehneet kovasti työtä auttaaksemme maita valmistautumaan liittymiseen, mutta vasta Lissabonin huippukokouksen jälkeen ammatillisen koulutuksen kehittäminen on saatu siihen asemaan, jonka se todella ansaitsee Euroopan politiikassa. Nyt ollaan laajalti yhtä mieltä siitä, kuinka tärkeää on sopeuttaa koulutus tietoyhteiskunnan tarpeisiin. On sovittu yksityiskohtaisesti myös siitä, miten eurooppalaista yhteistyötä ammatillisen koulutuksen alalla lisätään Kööpenhaminassa vuonna 2002 aloitetun prosessin avulla. Sen johdosta meillä on nyt erinomainen tilaisuus valmistella tulevia jäsenvaltioita liittymiseen entistäkin paremmin."

"Euroopan koulutussäätiön tärkein haaste tulevina vuosina on ennakoida EU:n politiikan uusia suuntia", Peter de Rooij sanoi. "EU pohtii fyysisiä rajojaan. Tulevaan EU:hun kuuluu luultavasti Balkan ja nykyiset liittyvät maat, mutta laajentumista tuskin jatketaan paljon tätä pidemmälle. Tämän takia uusi naapuruuspolitiikka on enemmän kuin pelkkä välietappi. Poliitiikka eroaa siitä, mitä se oli silloin, kun uudet jäsenvaltiot olivat tuen pääkohde ja kun lopputuloksena oli liittymisen. Uusi politiikka auttaa maita 'laajemman Euroopan alueella' vaurastumaan ja vakautumaan, ilman että lopullisena tavoitteena on niiden liittäminen EU:hun. Euroopan koulutussäätiön on siten käytettävä kaikkea sitä kokemusta, jota olemme saaneet ensimmäisen liittymisaallon maista, valmistautuaksemme seuraavaan aaltoon ja sen jälkeen hyödynnettävä tästä saatu oppi hyvän naapurisuuden kehittämisessä."

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö / A. Ramella

*Peter de Rooij,
Euroopan koulutussäätiön johtaja 1994–2004*

Peter de Rooijin seuraaja Muriel Dunbar on myös innostunut Euroopan koulutussäätiön tulevaisuudesta osana uutta Euroopan naapuruuspolitiikkaa: "Jos ammatillista koulutusta pidetään taloudellisen kehityksen välineenä, Euroopan koulutussäätiöllä on jännittävä ja haastava toimeksianto", hän sanoi äskettäin antamassaan haastattelussa. "Euroopan unionin on äärimmäisen tärkeää työskennellä voimakkaiden talouksien kehittämiseksi naapurialueillaan sekä uusien tavara- ja palvelumarkkinoiden kehittämisen että kestäväen työllisyyden hoidon takia. Voimakas ja kukoistava puskurivyöhyke Euroopan unionin ympärillä vähentää siirtolaisongelmia ja sosiaalista levottomuutta."

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö / A. Ramella

Juhlallinen vastaanotto Villa Gualinossa 29. kesäkuuta 2004 Euroopan koulutussäätiön kymmenvuotisen oppimisen kauden kunniaksi

Euroopan koulutussäätiön kymmenen vuotta

Vietimme Euroopan koulutussäätiön kymmenvuotispäivää vastaanotolla Villa Gualinossa, koulutussäätiön toimipaikassa Torinossa, 29. kesäkuuta 2004. Vastaanotto merkitsi myös ensimmäiset kymmenen vuotta koulutussäätiön johtajana toimineen Peter de Rooijn lähtöä ja hänen seuraajansa Muriel Dunbarin esittelyä.

Viraston ensimmäisen vuosikymmenen historia on julkaistu nimellä *Ten Years of the ETF*. Se on eloisa kertomus tekemällä oppien saavutetusta merkittävästä edistyksestä uusilla alueilla. Suuri osa tekstistä on suoraan niiden ihmisten suusta, joilla on ensi käden kokemusta.

Asiantuntemuksen kehittäminen

Osana viraston arviointia laadimme vuonna 2004 luettelon kaikista toimistamme ja etsimme yhteisiä nimittäjiä. Yksi eniten huomiota herättävistä seikoista oli se, että koulutuksen kehittämisen tuesta on tullut yhä vähemmän asiantuntijavetoista ja yhä enemmän vuoropuheluun pohjautuvaa. Nykyään tietoa ja asiantuntemusta ei niinkään levitetä, vaan jaetaan ja kehitetään yhdessä yhteistyömaiden kanssa. Yksinkertaisesti sanottuna: tavallisesti emme enää pyydä konsulttia kirjoittamaan raporttia tietystä kysymyksestä, vaan saavutamme päämäärämme yhä useammin keräämällä ihmiset saman pöydän ympärille. Työmme nojaa aiempaa enemmän vuoropuheluun ja palautteeseen, ja tämä koskee sekä organisatorista kehitystämme että ulkoista toimintaamme.

Ammatillisen koulutuksen perusaiheita koskeva analyttinen työmme perustui aiemmin niin sanottuihin "fokusryhmiin" ja erityisasiantuntijoiden kokouksiin. Luetteloa tutkittuamme totesimme, että meidän olisi mukautettava aihekohtainen työmme entistä tiiviimmin hankkeisiin ja että tämä olisi tehtävä lisäämällä vuoropuhelua koulutussäätiön sisällä. Vuoden 2004 lopulla muotoilimme asiantuntemuksen kehittämisen uudelleen siten, että koulutussäätiön hankkeisiin ja maakohtaisille johtajille on tarjolla yhä laaja-alaisempia asiantuntemuksen kehittämisen välineitä ja että on entistä enemmän tilaa keskusteluille asiantuntemuksen kehittämisestä organisaatiossa kokonaisuutena. Tällä tavoin toivomme voivamme liittää organisaation oppimisen ja yksilön kehityksen toisiinsa entistä kiinteämmin.

Verkko-oppimista yhteistyömailtamme

Asiantuntemuksen jakaminen ei ole yksisuuntainen prosessi EU:lta yhteistyömaille. Tätä havainnollistaa erinomaisesti esimerkki Euroopan koulutussäätiön yhteistyöstä Israelin kanssa verkko-opiskelussa.

Vuonna 2004 julkaistiin kartoitusraportti, joka pohjautui alun perin vuonna 2001 tehtyyn päätökseen lisätä yhteistyötä Israelin kanssa verkko-opiskelun alalla.

Raportissa kuvataan, kuinka Israel käyttää mielenkiintoisia ja innovatiivisia ratkaisuja digitaalisen kahtiajaon maailmanlaajuiseen ongelmaan, erityisesti kun on kyse kahtiajaosta sukupolvien välillä.

Israelissa toimitettiin 1990-luvun lopussa tietokoneita ja Internet-yhteyksiä tuhansille perheille. Maa aikoi alun perin jakaa tällä tavoin 30 000 tietokonetta, mutta 10 000 ensimmäisen tietokoneen jakelun jälkeen tehty arviointi osoitti,

että vaikka kohdeyleisö oli oikea ja vaikka tietokoneita käytettiin, lapset eivät ehkä olleet ryhmä, joita tarvitsi eniten vakuuttaa tietokoneen omistamisen ansioista.

Osa aloitteen toiminnasta kohdennettiin sitten uudelleen ikääntyneisiin kansalaisiin. Kehitettiin usean sukupolven yhteysohjelma, jossa nuoria pyydettiin kouluttamaan ikääntyneitä.

Tämäkaltaisia esimerkkejä ja niistä saatuja kokemuksia voidaan hyödyntää EU:n sisällä, mutta myös muissa yhteistyömaissa. Yhteistyö Israelin kanssa toimii kahdella tavalla: kartoitusraportin päätelmiä käytetään Israelissa jatkotoimiin, kuten opettajien ja kouluttajien koulutuksessa; Euroopan koulutussäätiö syöttää raportissa esitetyt hyvät toimintatavat ja yleiset päätelmät uuteen MEDA-ETE-ohjelmaan.

Valokuva: ILO / J. Maillard

Ikääntyneet kansalaiset ovat äskettäisten verkko-opiskelualoitteiden pääasiallinen kohde.

Luettelo osoitti myös, että koulutussäätiöllä olisi parannettavaa tekniikan hyödyntämisessä. Tämän vuoksi yritämme vuonna 2005 laajentaa aihekohtaisen työemme verkossa teknisen neuvonnan yhteisöihin. Sitä, että lähdimme kulkemaan tähän suuntaan, voidaan pitää klassisena esimerkkinä organisaation oppimisesta (katso kehystetty teksti) – kyseessä oli itse asiassa verkko-opiskeluhanke.

Ajan kuluessa aiheet ja niihin liittyvät analyysitoimet määräävät, mitä asioita otetaan mukaan kenttätyöhön, maakohtaisiin tutkimuksiin ja pilottihankkeisiin. Vuonna 2004 toteutetut hankkeet perustuivat etupäässä aiheisiin, joihin huomio keskittyi edellisinä vuosina. Nämä kehittyivät luonnollisesti vuoden 2003 toiminnastamme, ja ne esitellään lyhyesti jäljempänä.

Epäviralliset työmarkkinat

Monien vuosien ajan "epävirallisen" talouden katsottiin yleisesti olevan lähes rikollista toimintaa; siihen ei siitä syystä juuri kiinnitetty huomiota. Länsimaisten avustusjärjestöjen oli usein vaikea perustella vähäisten varojen käyttöä tähän alueeseen. Viime aikoina epävirallisen talouden merkitys Länsi-Euroopan ulkopuolella on kuitenkin arvioitu uudelleen.

Tämän seurauksena osa kansainvälisistä avunantajista ymmärtää nyt, että on järkevää kiinnittää huomiota niiden ihmisten taitoihin, jotka työskentelevät epävirallisella sektorilla. Suuri enemmistö näistä ihmisistä tekee työtä rehellisesti, mutta usein heidän taitonsa ovat vähäiset, ja heidän sosiaalinen asemansa on alhainen. Tämä johtaa usein pitkäaikaiseen joukkotyöttömyyteen. Esimerkkinä ongelman laajuudesta voidaan mainita,

että joissakin Keski-Aasian maissa viralliset työmarkkinat ovat niin alikehittyneitä, että epävirallinen sektori työllistää jopa 50 prosenttia aktiiviväestöstä.

Hallitukset alkavat nyt tunnustaa, ettei ole mahdollista yrittää yksinkertaisesti poistaa epävirallista sektoria ja että tarvitaan lisää tutkimusta siitä, kuinka epävirallisella sektorilla työskentelevät oppivat uusia taitoja. Euroopan unionin päättäjät ovat myös osoittaneet samanlaista halukkuutta muuttaa ajattelutapaansa. Esimerkiksi Tacis-ohjelman painotus on muuttunut, ja siinä otetaan nyt huomioon, mikä on epävirallisen sektorin vaikutus taloudelliseen siirtymävaiheeseen, köyhyyden vähentämiseen sekä paikalliseen taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen.

Siitä alkaen, kun koulutussäätiö alkoi tutkia, mikä on koulutuksen tehtävä haluttaessa auttaa työtä

Yksi keino alentaa köyhyyslukuja paikallisesti on auttaa ihmisiä löytämään työtä.

tekeviä siirtymään pois epäviralliselta sektorilta, alalla kehitettyä asiantuntemusta on sovellettu kaikkeen hanketoimintaan. Albania valittiin vuonna 2004 mukaan epävirallista taloutta ja koulutusta koskevaan tutkimukseen. Euroopan koulutussäätiön laajentumisen ja Kaakkois-Euroopan osasto käynnisti tutkimuksen syyskuussa, ja sen tuloksia odotetaan vuoden 2005 huhti-kesäkuussa.

Paikallinen kehitys ja köyhyden lieventäminen

Euroopan koulutussäätiöllä on Keski-Aasiassa käynnissä kolmivuotinen hanke, jolla pyritään tutkimaan, mikä on paikallisten koulutusaloitteiden merkitys köyhyden lieventämiselle. Alun perin hanke toimi Kazakstanissa, Kirgisiassa ja Uzbekistanissa, ja siinä luetteloihin olemassa olevia julkisia ja yksityisiä paikallisia koulutustoimia. Näiden kartoitustoimien tulokset levitettiin vuonna 2004 laajemmalle yleisölle ja hanketta laajennettiin

ottamalla mukaan Kaukasian maat ja Tadžikistan. Raporttien tärkeimpiä käyttäjiä ovat EY:n lähetystöt, joiden kaikkien painopisteisiin kuuluvat köyhyden lieventäminen ja paikallinen kehitys.

Hankkeessa luotiin yleiskatsaus nykyiseen koulutustoimintaan, mutta sen vaikutus ulottuu paljon pelkkää kartoitustyötä pidemmälle. Yksi hankkeen käsitteellisistä tuloksista on esimerkiksi puitejärjestelmä paikallista kehitystä varten, ja sitä koulutussäätiö nyt kehittää. Sitä mukautetaan käytettäväksi muissa osallistuvissa maissa Kazakstanista, Kirgisiasta ja Uzbekistanista olevien yhteistyökumppaneiden toimiessa laajennetun hankkeen mentoreina.

Tällä alalla sekä koulutussäätiön sisällä että koko Euroopan unionissa kehitettyä asiantuntemusta käytetään hanketyössä tulevina vuosina yhä enemmän. Paikallinen kehitys ja erityisesti paikallisten kumppanuuksien hyödyllinen vaikutus

Läheinen yhteistyö asiantuntijoiden, rahoittajien ja toimeenpanovirastojen välillä on välttämätöntä, jotta koulutusohjelmat toimisivat.

ovat ydinaiheena sekä EU:ssa että työssämme yhteistyömaiden kanssa. Paikalliset kumppanuudet ovat olleet työmme avaintekijä myös Länsi-Balkanilla ja Välimeren alueella. (Katso kehystetty teksti.) Eri alueilla kerättyjä kokemuksia vaihdetaan ja käytetään koko organisaatiossamme ja kaikessa toiminnassamme.

Rahoittajien yhteistyö

Yhteistyötä muiden rahoittajien kanssa lisättiin vuonna 2004. Erityisesti Maailmanpankin kanssa tehty yhteistyö on siirtynyt Euroopan koulutussäätiön toiminnan tavanomaisen maantieteellisen piirin ulkopuolelle. Läheistä yhteistyötä toteutettiin esimerkiksi Jemenissä, jossa alakohtaiset profiilit laadittiin jo vuonna 2002. Yhteisesti kehitetty koulutusstrategia luonnosteltiin, siitä keskusteltiin ja se hyväksyttiin vuonna 2004.

Yhteistyö siirtyy yhä enemmän käytännön kokemusten vaihtamisesta sekä konferenssien, seminaarien ja yhteistoimintakokousten yhteisestä

järjestämisestä inhimillisten voimavarojen kehittämisen ydinaiheiden perustutkimukseen. Pyrkinessään löytämään yhteistä pohjaa tulevalle yhteistyölle Euroopan koulutussäätiö ja Maailmanpankki valitsivat vuonna 2004 viisi kysymystä, joiden kumpikin osapuoli katsoi olevan elintärkeitä kehitettäessä koulutusta Välimeren yhteistyömaissa. Näitä olivat hallintotapa, rahoitus, työmarkkinaosapuolten asema, laatu ja ammattitaito epävirallisella sektorilla. Tämän kokeilun kohdemaita olivat Egypti, Jordania, Libanon ja Tunisia.

Näihin aiheisiin liittyvä työ käsitti taustatutkimuksia, jotka 10-12 asiantuntijasta koostuvat sekatiimit laativat. Niiden toimeksianto käsitti toimien kartoituksen lisäksi suunnitelmien, mahdollisuuksien ja tarpeiden tulevat näkymät. Vuonna 2005 julkaistava loppuraportti on alueellinen raportti, joka kattaa nämä viisi perusaihetta ja sisältää neljä maakohtaista liitettä.

Kokeilu antoi paljon tietoa siitä, mitkä ovat ammatillisen koulutuksen polttavimpia ongelmia Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä. Myös eri rahoittajien toimintaa alettiin ymmärtää entistä paremmin. Euroopan koulutussäätiön kannalta raportti on hyödyllinen erityisesti, koska se keskittyy rahoitukseen ja sisältää perusteellisia analyyseja. Kokeilun rahoittivat Euroopan koulutussäätiö sekä Maailmanpankki, ja lisärahoitusta antoi Yhdistyneen kuningaskunnan kansainvälinen kehitysyhteistyöministeriö (*Department for International Development, DFID*).

Tadžikistan – pelkkää eloonjäämistä pidemmälle

Kuusi vuotta sen jälkeen, kun Tadžikistanin katkera sisällissota saatiin rauhansopimuksella päättymään, maan taloudellisen elpymisen kannalta tärkeinä pidettyjen isojen koulutus uudistusten suunnittelu on edistynyt hyvin. Euroopan koulutussäätiön avulla on laadittu puitesuunnitelma tämän vuoristoisen Keski-Aasian valtion ammattikoulutusjärjestelmän uudistamiseksi ja hajauttamiseksi, ja uusien lakien laadinnassa auttava Tacis-hanke on määrä aloittaa vuonna 2005.

Enrico Romiti, Tacis-ohjelman ammatillisen koulutuksen uudistusta koskevan hankkeen pitkäaikainen asiantuntija, sanoi, että koulutus uudistuksen tärkeyttä maan sodanjälkeisen elpymisen kannalta ei pidä aliarvioida.

"Tämä on Tadžikistanissa ensimmäinen Tacis-hanke, joka ei käsittele pelkästään eloonjäämiskysymyksiä, kuten vesihuoltoa tai terveydenhoitoa. Tämä on ensimmäinen strateginen hanke ja ensimmäinen koulutushanke."

Enrico Romiti työskentelee ammatillisen koulutuksen johtajien kanssa kolmella pilottialueella Dushanbessa, Kathlonissa ja Soghdissa uusien "koulutusperheiden" määrittämiseksi, surkeasti vanhentuneiden opetus- ja koulutustaitojen ajantasaistamiseksi, uusien opinto-ohjelmien laatimiseksi ja työmarkkinoiden uusien tarpeiden tunnistamiseksi.

Tadžikistanin menetelmäpalvelukeskuksen päällikkö Mirzo Yorov sanoi: "Me olimme eristyksissä niin monien vuosien ajan, että olemme iloisia voidessamme osallistua laajempaan hankkeeseen. Ilman tämänkaltaista tukea meillä ei olisi toivoakaan löytää ulospääsyä viime vuosien kriisistä."

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö

Ammatilliset koulutusohjelmat tuovat ratkaisuja kriiseistä kärsineille alueille, kuten Dushanben alueelle Tadžikistanissa.

Tarpeiden ja mahdollisuuksien havaitseminen

Asiantuntemuksen kehittämisessä ei ole kyse pelkästään siitä, että lisätään ymmärtämystä koulutuksen pulmista ja koulutuksen suhteesta työmarkkinoiden kehitykseen. Asiantuntemusta on kehitettävä myös maista, jotka ovat suhteellisen tuntemattomia EU:n kehitysyhteistyössä. Yksi tällainen maa, jolle EU on äskettäin alkanut antaa tukea, on Tadžikistan. Inhimillisten voimavarojen kehittämisestä on Euroopan koulutussäätiön avulla tullut Tacis-ohjelman perusta tässä Keski-Aasian valtiossa. (Katso kehystetty teksti.)

Opettajien ja kouluttajien koulutus

Viime vuoden kesäkuussa järjestettyjen kymmenvuotisjuhlallisuuksien yhteydessä Euroopan koulutussäätiö järjesti kansainvälisen yhteistoimintakokouksen paljolti laiminlyödyistä aiheesta, jota olemme jo usean vuoden ajan yrittäneet aktiivisesti edistää: opettajien ja kouluttajien koulutus. Yhteistoimintakokous *Stakeholder Interest and the Teaching Profession* (sidosryhmien etu ja opettajan ammatti) merkitsi marraskuun 2003 neuvoo-antavassa kokouksessa Learning Matters kehitellyn aiheen "toimintapolitiikkaan liittyvä oppiminen" edelleenkehittelyä.

Yhteistoimintakokouksessa pyrittiin alustavasti ratkaisemaan, miten opettajan ammattia voitaisiin ammatillisen koulutuksen sidosryhmien avulla nykyaikaistaa. Asiaan liittyvien kysymysten monimutkaisuus kävi selkeästi ilmi. Opettajien ja kouluttajien koulutus on keskeinen asia koulutuksen

Olemme toinen toistemme opettajia.

kannalta, ja opettajien koulutuksen uudistuksesta käytävässä keskustelussa joudutaan pakostakin käsittelemään toimintamme koko kenttää.

Kokouksen toisena päivänä mielipiteet alkoivat kuitenkin lähestyä toisiaan, kun seminaarin kuuden istunnon värikkäistä keskusteluista saatiin yhteenveto. Keskeisessä asemassa oleva Euroopan koulutussäätiön asiantuntija Bernhard Buck esitteli mahdollisia etenemistapoja. Raportit ja kaikki muut seminaarin asiakirjat löytyvät www.sivustoltamme.

Demokratiakoulutusta yliopistoissa

Eurooppalaisten yliopistojen konsortio kehitti 1990-luvun lopulla opettajankoulutusta entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian vähemmistökielillä, kun se huomasi, että kansalaiskasvatuksen puute haittasi jakautuneen maan demokraattista kehitystä. Konsortio teki Malmön yliopiston johdolla ehdotuksen Tempus-hankkeeksi, jolla kehitettäisiin opettajien koulutusta demokratiaan liittyvissä aiheissa.

Ajoitus oli täydellinen. Makedonian opetusministeriön kasvatustieteen instituutti oli juuri alkanut kehittää kansalaiskasvatusta, mutta siltä puuttuivat tarvittavat varat ja asiantuntemus, ja lisäksi sen työtä haittasi se, että koulutuslaitosten ja niiden toiminta-alueiden välillä ei ollut minkäänlaista pysyvää yhteistyötä. Tarvittiin yhdenmukaista lähestymistapaa, joka käsittäisi viranomaiset, kaikki opettajankoulutuslaitokset sekä maan koulut ja lastentarhat.

Ehdotus hyväksyttiin, ja konsortio alkoi vuonna 2001 kehittää uusia demokratian oppimis- ja opetusstrategioita. Hankkeen yhteistyökumppaneita olivat Bitolassa sijaitseva esikoulun ja ala-asteen opettajien koulutuksen tiedekunta, Skopjen ja Stipin kasvatustieteen tiedekunnat, kaksi lastentarhaa ja viisi

alemman perusasteen koulua. Yhdessä ne kehittivät opiskelu- ja opetusmateriaalia, paransivat käytännön opetustiloja sekä perustivat liikkuvia koulutuskeskuksia hankkeen kattavuuden lisäämiseksi.

Vuonna 2004 päättyneen hankkeen vaikutukset tuntuivat koko maassa. Opettajaharjoittelua varten kehitettiin uusi kansallinen opinto-ohjelma. Oppikirjoja, lehtiä ja videonauhoja jaettiin kouluille ja kasvatustieteellisten tiedekuntien opiskelijoille. Yhteistoimintakokouksia järjestettiin koko maassa. Maan tärkein koulutusalan lehti *Education Worker* seurasi hanketta tarkoin alusta loppuun.

Kaikkien kansalaiskasvatukseen osallistuvien välinen yhteistyö takasi jatkuvan omistautumisen asialle senkin jälkeen, kun hanke päättyi. Hankkeeseen osallistuvat tiedekunnat tutustuivat Euroopan opettajankoulutusverkostoon (*European Teacher Education Network, ETEN*), ja ne olivatkin asiasta niin innostuneita, että ne tulevat isännöimään yhdessä vuoden 2005 ETEN-kokousta.

Tiedon ja asiantuntemuksen jakaminen on merkittävä osa Euroopan koulutussäätiön työtä sen yhteistyömaissa.

Suunnannäyttäjänä Syyriassa

Euroopan koulutussäätiön osallistuminen pilottihankkeeseen, jonka tavoitteena oli käynnistää oppisopimusjärjestelmä Syyriassa, päättyi vuonna 2004. Osallistujat kokoontuivat viime joulukuussa Damaskokseen kartoittamaan hankkeen tuloksia.

Useat sadat nuoret yhdistävät parhaillaan koulussa opittuja tietojaan käytännön harjoitteluun paikallisessa yrityksessä. Ensimmäiset järjestelmästä valmistuneet tulevat nyt työmarkkinoille, ja toistaiseksi puolet heistä on löytänyt töitä, kun taas vanhantyyppisessä ammatillisen koulutuksen järjestelmässä vain viidennes valmistuneista työllistyi. "Olemme toistaiseksi Al-Hafezissa työllistäneet kaikki järjestelmästä valmistuneet, jotka haluavat tehdä työtä meille", sanoo Ahmed Shirin, damaskoslaisen kodinkonevalmistajan tuotantopäällikkö, "tämä järjestelmä tuottaa sellaisia ihmisiä, joita tarvitsemme."

Hanke on tuonut kouluihin uusia hallinnon muotoja, ja neljän toimialan opetusohjelmat on muokattu uuteen uskoon. Hanke aloitettiin Damaskoksessa, mutta se on otettu onnistuneesti käyttöön Syyrian toiseksi tärkeimmässä kaupungissa Aleppossa, joka on huomattava teollisuuskaupunki. Siellä keskustellaan jo hankkeen ulottamisesta uusille aloille, kuten valimoihin tai matkailuun. Tärkeintä ehkä on se, että hanke on onnistunut käynnistämään sosiaalisen vuoropuhelun maassa, jossa hallitus ja teollisuus eivät ole tottuneet työskentelemään yhdessä. "Euroopan koulutussäätiöllä on ollut hyvin tärkeä asema luotaessa yhteistyötä eri ministeriöiden ja teollisuuskamarien välillä", sanoo Syyrian varaopetusministeri Fouad Al-Ghaloul.

Vaikka koulutussäätiö on saanut työn päätökseen, hanke jatkuu. Sen ulottamista Homsiin valmistellaan parhaillaan, ja Aleppossa tavoitteena on se, että kymmenen prosenttia kaikista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista saadaan mukaan järjestelmään vuoteen 2010 mennessä.

Tämän vaatimattomalta näyttävän pilottijärjestelmän vaikutus ei kuitenkaan jää tähän. Oppisopimusjärjestelmä on innoittanut paljon pidemmälle meneviin uudistuksiin, jotka aloitetaan syyskuussa 2005. MEDA-ohjelman 21 miljoonan euron panoksella ajantasaistetaan merkittävästi 16 ammattikoulua, oppisopimuskoulut mukaan lukien, ja sillä kehitetään strategia Syyrian ammattikoulutusjärjestelmän perusteellista uudistamista varten.

Euroopan koulutussäätiö on edelleen sitoutunut johtamaan keskustelua opettajien ja kouluttajien koulutuksen uudistuksesta yhteistyömaissaan kaikilla toiminta-aloillaan, myös Tempus-ohjelman puitteissa (katso kehystetty teksti). Euroopan koulutussäätiön vuoden 2005 vuosikirja on kokonaan omistettu tälle kysymykselle, ja muita toimia on valmisteilla.

Teorian ja käytännön yhdistäminen

Monet niistä asioista, joita Euroopan koulutussäätiö yhteistyömaissa edistää, ovat ajankohtaisia myös Euroopan unionissa. Esimerkiksi aikuisoppiminen, elinikäinen oppiminen, kansalliset pätevyysjärjestelmät ja verkko-opiskelu ovat ajankohtaisia aiheita, joihin kehitystyössä keskitytään jopa Euroopan unionin sisällä.

Kumppanuus

Toinen tällainen asia on paikallinen ja alueellinen koulutus- ja työllisyysyhteistyö. Nykyään tunnustetaan yleisesti, että paikallisten

Oppisopimusjärjestelmä Syyriassa antaa sadoille vastavalmistuneille ne käytännön taidot, joita tarvitaan maan työmarkkinoilla.

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö

Paikallisen talouden ja työllisyyden kehittämishanke (LEEDAK) Albaniassa ja Kosovossa osoittaa, miten naapurit voivat hyötyä yhteisestä kokemuksesta ja asiantuntemuksesta.

yhteistyökumppanuuksien avulla pystytään parhaiten käsittelemään oppimisen valtavaa monimuotoisuutta eli sitä, mitä, missä ja miten opitaan. Vaikkakin kansallisten ja kansainvälisten viranomaisten tehtävänä on yhä enemmän varmistaa puitesopimusten tekeminen, jotta kaikki opittu tunnustetaan ja voidaan siirtää paikasta toiseen, ainoastaan paikalliset konsortiot ovat riittävän lähellä kenttää voidakseen tuntea sen. Ne tietävät parhaiten, mitä ihmiset heidän yhteisössään tarvitsevat, kuka voi käsitellä asiaa, kuinka paljon opetus- ja harjoittelukäytäntöjä on mukautettava jne.

Euroopan koulutussäätiön LEEDAK-hankkeen (paikallisen talouden ja työllisyyden kehittäminen Albaniassa ja Kosovossa) ansiosta kaksi yhteisöä Albaniassa ja Kosovossa voi parantaa paikallista työllistyvyyttä muodostamalla laaja-alaisia kumppanuuksia viranomaisten, työnantajien, työmarkkinaosapuolten ja koulutuksen tarjoajien välillä. Ne oppivat kollegoiltaan muista Euroopan maista tekemällä opintovierailuja, mutta hanke

tarjoaa enemmän kuin pelkän antennin ulkopuoliseen maailmaan. Itse asiassa LEEDAK-hankkeesta tuli entistäkin paikallisempi, kun se siirtyi toiseen vaiheeseen vuonna 2004.

Panimme kaiken sidosryhmien osallistumisen ja sen tuoman vastuullisuuden varaan sekä järjestimme tarjouskilpailun Lezhëssä Albaniassa hankkeen ensi vaiheessa kehitetyn koulutusstrategian toteuttamiseksi. Tarjouskilpailu koski vain albanialaisia yrityksiä, ja painopiste rajattiin matkailuun. Hyvin tunnettu paikallinen koulutusyritys voitti tarjouskilpailun ja toi mukaan omat albanialaiset yhteytensä. Hanke oli menestys. Kunta ei alun perin ollut mukana Cards-hankkeen ensi sijalle asetettujen ammatillisten koulutuskeskusten luettelossa. Kunnassa ei yksinkertaisesti ollut ammatillista koulutuskeskusta. Nykyään henkilöt, jotka kehittivät Lezhën yhteistyökumppanuutta, ovat mukana levittämässä sanaa ympäri maata ja sen rajojen ulkopuolellakin.

Aikuisopiskelu

Aikuisopiskelu oli vuonna 2004 yksi perusaiheista Kaakkois-Euroopassa. Alueella annettava peruskoulutus ei vielä riittävästi kannusta ihmisiä jatkamaan opiskelua, ja monet nuoretkin jättävät edelleen koulun kesken.

Väestönlaskennan tulokset osoittavat, että aikuisten koulutustaso on alhainen. Harvat yritykset antavat työntekijöilleen koulutusta. Tämän seurauksena työllisyystoimistot kaikissa maissa ovat ottaneet käyttöön lyhytaikaisia työmarkkinakoulutusjärjestelmiä korkean työttömyyden alentamiseksi. Koska aikuisopiskeluun on suuri tarve, on luotava poliittiset ja oikeudelliset puitteet, jotta opiskelun esteet voidaan poistaa ja jotta voidaan varmistaa yhteisrahoitus, yhtäläinen pääsy koulutukseen ja laaja osallistuminen siihen, koulutusta koskevien tarjousten merkittävyys ja avoimuus, ammattitaitotodistukset sekä julkisten varojen asianmukainen käyttö.

MEDA-ETE

Euroopan koulutussäätiö isännöi 29. marraskuuta alueellisen MEDA-hankkeen "Koulutusta työllisyyden hyväksi" (*Education and Training for Employment, ETE*) avajaisia. Tämä 5 miljoonan euron hanke on uusi EU-aloite, jolla tuetaan työllisyyttä Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä koulutusta parantamalla. Sen tavoitteena on alueen koulutuspolitiikan kohdentaminen uudelleen. Hanke tarjoaa perustan, jolta alueellista yhteistyötä voidaan merkittävästi parantaa, ja sen avulla voidaan auttaa kehittämään yhteiset puitteet koulutus- ja työmarkkinaindikaattorien keruuta, tulkintaa ja kansainvälistä vertailua varten.

Torinossa pidetyissä avajaisissa komission yhteistyötoimisto EuropeAidin yksikönpäällikkö Carla Montesi totesi, että koulutuksesta on tullut EU:n Välimeren-politiikan ensisijainen painopiste. "Alueen maat valmistautuvat EU:n assosiaatiosopimukseen lopullisena tavoitteenaan vapaakauppavyöhyke, jonka on määrä toteutua vuoteen 2010 mennessä. Mutta erityisesti naisten ja nuorten työttömyys on edelleen korkea, eikä koulutusala pysty vielä kaikkialla vastaamaan tähän haasteeseen."

Hankkeella autetaan nykyhetkestä vuoteen 2008 asti kymmentä alueen maata, jotta ne voivat parantaa koulutuspolitiikkaansa ja strategiaansa sekä kohdentaa niitä uudelleen, sovittaa koulutuksensa vastaamaan yhä paremmin työmarkkinoiden tarpeita, vahvistaa niiden palveluntarjoajien valmiuksia, jotka avustavat nuoria työttömiä itsenäisen ammatinharjoittamisen alalla, sekä edistää tieto- ja viestintätekniikan käyttöä koulutuksessa.

Hankkeen ideointiryhmä suunnitteli kaikista osallistuvista maista tulevien asiantuntijoiden avulla neljä osatekijää, joihin hanke perustuu. Hankkeen aivoriihi on vuosittain järjestettävä ammatillista koulutusta työllistyvyyden lisääjänä käsittelevä Euromed-foorumi. Se koostuu Euroopan koulutussäätiön neuvoa-antavan kokouksen nykyisistä jäsenistä, joiden lisäksi kutsutaan muita edustajia, jos hanke sitä edellyttää.

Hankkeen varsinainen liikkeellepaneva voima on alueen koulutusjärjestelmien tiedontuottajista ja keskeisistä sidosryhmistä muodostuva institutionalisoitu verkosto.

Se toimii alueellisena seurantakeskuksena ja antaa päättäjille asiaankuuluvaa ja ajantasaista eriteltyä tietoa. Se tuottaa myös vertailuanalyysseja ja aihekohtaisia tutkimuksia koulutukseen ja työllisyyteen liittyvistä kysymyksistä.

Kaksi muuta osatekijää koskevat erityistukea nuorille työttömille, jotka haluavat ryhtyä itsenäiseksi ammatinharjoittajiksi, ja verkko-opiskelualoitteiden kehittämistä. Ensin mainitussa osatekijässä käsitellään etupäässä tukea liike-elämälle, neuvontaa, koulutusta ja seurantapalveluja itsenäistä ammatinharjoittamista ja mikroyritysten perustamista varten. Viimeksi mainitussa osatekijässä käsitellään ennen kaikkea verkko-opiskelumenetelmiä ja välineitä opettajankoulutuspalveluissa. Se ei tarjoa infrastruktuuria, vaan tekee tällä alalla yhteistyötä muiden EU-aloitteiden kanssa, joista mainittakoon EUMEDIS, laajempi EU-ohjelma, joka tähtää EU:n ja Välimeren alueen tietoyhteiskunnan laadulliseen parantamiseen, ja MEDFORIST, EU:n ja Välimeren alueen verkko tietoyhteiskunnan teknologian opiskeluresurssien jakamiseksi.

Euroopan koulutussäätiön johtaja Muriel Dunbar vahvistaa "Koulutusta työllisyyden hyväksi" -hankkeen aloituksen.

Euroopan koulutussäätiön aikuisopiskeluhanke käsittelee näitä tarpeita kokeilemalla innovatiivisia vaihtoehtoja ja auttamalla tiedon ja kokemusten jakamisessa. Järjestimme tämän hankkeen puitteissa tammikuussa Zagrebissa seminaarin, jossa käsiteltiin aikuisopiskelun strategioita ja suunnitteluvälineitä. Toukokuussa järjestimme Montenegrossa toisen seminaarin yhteistyön kehittämistä. Kolmas seminaari, jonka aiheena oli aikuisopiskelun rahoitus, järjestettiin marraskuussa Unkarissa, mikä sopikin hyvin, sillä tällä uudella jäsenvaltiolla on paljon tarjottavaa, kun kyseessä ovat ammatillisen koulutuksen rahoittamisen hyvät käytännön ratkaisut niukoissa taloudellisissa olosuhteissa.

Kaikki edellä mainitut seminaarit olivat alueellisia. Niiden kanssa rinnan aloitettiin uusia kansallisia toimia Kosovossa, Kroatiassa sekä Serbia ja Montenegrossa. Kaikista neljästä maasta koottiin kartoitusraportit, ja kolmea maata varten kehitettiin aikuisopiskelun strategiat.

Pätevyysvaatimukset

Kööpenhaminan prosessin pyrkimys lisätä tutkintojen siirrettävyyttä merkitsee, että kysymys pätevyysvaatimusten järjestelmistä on yhä tärkeämpi Euroopan koulutuspolitiikassa. Pätevyysvaatimusten järjestelmä ei ole uusi asia, ja monissa Euroopan maissa on pitkälle kehitetyt kansalliset pätevyysvaatimusten järjestelmät. Mutta Euroopan viimeaikainen kehitys on lisännyt kansainvälisen koordinoinnin kiireellisyyttä tällä alalla, ja keskustelun herättäminen pätevyysvaatimusten järjestelmistä naapurimaissamme on Euroopan naapuruuspolitiikka huomioon ottaen EU:n sisäisen toiminnan looginen jatke.

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö

Pätevyysvaatimusten järjestelmät ovat tärkeä osa ammatillisen koulutuksen uudistusta.

Euroopan koulutussäätiö on tehnyt tällä alalla urauurtavaa työtä yhteistyömaidensa kanssa, joiden joukosta eniten nousee ehkä esiin Venäjän federaatio. Venäjän hallituksen pyydettyä yleistä neuvontaa toimintalinjoista aloimme vuonna 2003 järjestää seminaareja Kööpenhaminan prosessissa esiin tulleista aiheista. Vuonna 2004 ne koskivat kansallisia pätevyysvaatimusten järjestelmiä ja niiden merkitystä elinikäiselle oppimiselle.

Kesäkuussa 2004 järjestimme Moskovassa toimintalinjoja koskevan yhteisen kokouksen koulutus- ja työvoimaviranomaisille. Euroopan koulutussäätiön valitsemat osallistujat tulivat duuman, hallituksen, alueellisten viranomaisten ja muiden merkittävien tahojen joukosta. Osallistujat myönsivät tarpeen tehdä yhteistyötä tässä asiassa ja sitoutuivat tähän jopa kirjallisesti, mikä merkitsi huomattavaa edistystä.

Osallistujien ja EY:n Moskovan-lähetystön pyynnöstä työ Venäjän federaatiossa keskittyi vuonna 2005 kansalliseen pätevyysvaatimusten järjestelmään. Samanaikaisesti aloitamme kansallisen pätevyysvaatimusten järjestelmän

kehittämistä koskevan pilottihankkeen Ukrainassa, jossa syyskuussa 2004 annettu presidentin asetus avasi mahdollisuudet aloittaa todelliset uudistukset ammattikoulutusjärjestelmässä.

Ensimmäinen yritys ammattikoulutuksen kehittämiseksi Ukrainassa tehtiin jo vuonna 1998, mutta aloite hylättiin ennenaikaisesti varojen puutteessa. Euroopan koulutussäätiö jatkoi kuitenkin taustatyötään perustusten luomiseksi. Seuraavina vuosina toteutetut pilottihankkeet ja muut toimet rahoitettiin omasta budjetistamme.

Vuonna 2002 kehitys nopeutui äkkiä, kun maa julkaisi omat kansalliset 2000 luvun koulutusperiaatteensa. Ammatillisella koulutuksella on tässä keskeinen osa, ja vuonna 2003 autoimme ukrainalaisia laatimaan suunnitelman kansallisen ammattikoulutus uudistuksen strategiasta.

Kun Tacis-ohjelman uusi ammatillisen koulutuksen uudistusohjelma suunniteltiin, suuri osa sen sisällöstä saatiin ammatillista koulutusta ja työmarkkinoiden kehitystä koskevasta perinpohjaisesta tutkimuksestamme, jonka julkaisimme vuonna 2004. Ohjelman painopiste on aluksi täydennyskoulutuksessa ja ammatillisen koulutuksen hallinnon hajauttamisessa, mutta vuodesta 2005 siihen lisätään muitakin toimia.

Asiantuntemuksen jakaminen

"Mikä on hyväksi meille, on hyväksi heille", sanoi koulutuksesta ja kulttuurista vastaava uusi komission jäsen Ján Figel' Euroopan koulutussäätiön uudelle *Live & Learn* lehdelle vuoden 2004 lopulla antamassaan haastattelussa.

Tämä on edellä esitellyn Euroopan naapuruuspolitiikan filosofia pähkinänkuoressa, periaate, joka ohjaa EU:n naapurialueilleen tulevana vuosina antamaa apua. Suurta osaa EU:sta saaduista kokemuksista voidaan todellakin hyödyntää yhteistyömaissa. Kokemusten saaminen niitä tarvitsevien ulottuville näissä maissa on yksi Euroopan koulutussäätiön perustehtävistä.

EU:hun liittyminen ja assosiaatiosopimukset

Yksi Euroopan naapuruuspolitiikan tärkeä puoli on se, että siinä ihmisten voimavarojen kehittäminen on yhtä tärkeässä asemassa sekä mahdollisissa tulevissa EU:n jäsenvaltioissa että muissa yhteistyömaissa. Käsiteltävät asiat ovatkin paljon samankaltaisia kaikilla niillä alueilla, joilla Euroopan koulutussäätiö toimii: asialistan määrää eurooppalainen kehitys, jota sääntelevät etupäässä Lissabonin ja Kööpenhaminan prosessit.

Merkittävin ero lähestymistavassa liittyy niihin teknisiin valmisteluihin, joita liittyminen edellyttää nykyisissä ja tulevissa ehdokasmaissa. Niiden on valmisteltava osallistumista Euroopan unionin rakenteisiin, kuten Euroopan sosiaalirahastoon (ESR) ja Euroopan laajuisiin verkkoihin. Olemme uusissa jäsenvaltioissa tekemämme työn avulla osoittaneet kykenevämmme auttamaan näitä maita, ja työtämme helpottaa, että voimme nyt hyödyntää asiantuntemusta näissä maissa, jotka ovat itse niin äskettäin käyneet läpi institutionaalisten järjestelmiensä mukauttamisen EU:n sääntöihin ja säännöksiin. Niistä on tullut täysimittaisia yhteistyökumppaneita seuraavaan liittymiskierrokseen valmistauduttaessa. Esimerkiksi

Turkissa koulutussäätiötä avustavat puolalaiset asiantuntijat ja opintovierailut Puolaan ovat osa Turkin ohjelmaa. Valtuuskuntien jäsenet tutkivat, miten Puola perusti rakenteet eri ohjelmien, kuten ESR:n, vaatimusten täyttämiseksi.

Turkissa nykyinen toimintamme keskittyy yhden alueen kehitykseen, jota käytetään mallina maan muille osille tulevina vuosina. Konyan alueella on tutkittu, mitkä ovat ammattitaitotarpeet, ja siellä on kehitetty koulutusstrategia koulutussäätiön ja uusista jäsenvaltioista tulevien yhteistyökumppanien tuella.

Yhteiskunnan rakenteiden kehittäminen merkitsee näissä maissa usein voimavarojen kehittämistä samantyyppisellä tuella, jota annettiin uusissa jäsenvaltioissa sekä Bulgariassa ja Romaniassa esimerkiksi ESR:n erityisen valmisteluohjelman kaltaisten hankkeiden kautta. Myös Tempus-hankkeilla on tässä prosessissa merkittävä tehtävä.

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö / F. Decorato

Inhimillisten voimavarojen kehittäminen EU:n tulevissa jäsenvaltioissa ja muissa yhteistyömaissa on Euroopan koulutussäätiön jokaisen hankkeen päätavoite.

Toisena esimerkkinä voimme mainita Romanian, jossa keskityimme tukemaan alakohtaisen vuoropuhelun kehittämistä, koska sen on todettu olevan heikko alue. Vuonna 2004 perustettiin koulutussäätiön tuella alakohtaisia komiteoita, joissa on laaja edustus, keskustelemaan koulutuksen tarjoajien virallisesta kelpuuttamisesta.

Tutkimus ja analyysit liittymiseen valmistautuvista maista toimitetaan toimintalinjoja kehitteleville Euroopan komission yksiköille. Yksi esimerkki tästä on laajamittainen tutkimus, jonka Euroopan komissio teetti joulukuussa 2004 Maastrichtissa pidettyjen kokousten valmistelemiseksi ja joka koski 32 maan edistystä Lissabonin tavoitteiden saavuttamisessa. Torinossa tuotetuista maakohtaisista raporteista saatiin tutkimustuloksia kolmea ehdokasmaata (Bulgaria, Romania ja Turkki) koskeviin raportin osiin. Koulutussäätiön asiantuntijat osallistuivat myös tutkimuksen valmistumista seuranneen ohjauskomitean työhön.

Samassa asemassa olevilta oppiminen

Joskus yhteistyömaiden asiantuntijoiden ja hankekumppanien on vaikea ottaa vastaan neuvoja ulkomaisilta asiantuntijoilta. Sellaisten naapurien antama ohjaus, jotka ovat kokeneet samanlaisia ongelmia ja löytäneet niihin toimivia ratkaisuja, saatetaan helpommin ottaa avoimesti vastaan. Sellaisessa maailman osassa, jota ovat repineet alueelliset kiistat, naapureilta oppiminen on tuonut myönteisen lisäulottuvuuden. Nämä ajatukset yhdistyvät vertaisarvioinneissamme, joissa hyödynnetään Länsi-Balkanin yhteistä historiaa. Vertaisarviointeja pidettiin niin onnistuneina, että ne ulotettiin muihinkin Kaakkois-Euroopan maihin, kuten Bulgariaan, Romaniaan ja Turkkiin.

Alueen eri yhteistyömaiden hankeasiantuntijat laativat vuonna 2004 arviointeja naapurimaidensa ammatillisesta koulutuksesta. Jo hyvin lyhyen ajan kuluessa tämä prosessi alkoi parantaa päättäjien välistä alueellista yhteistyötä, ja asiantuntemuksen jakamisen kautta se lisäsi valmiuksia tehdä tulevaisuudessa analyyseja toimintalinjoista alueen yksittäisissä maissa. Vertaisarviointien tulokset vaikuttavat apuun, jota Euroopan komissio Cards-ohjelman kautta kullekin maalle antaa.

Kuten kehystetty tekstiosuus, esimerkki Pietarista, osoittaa, arviointien tausta-ajatus – samassa asemassa olevilta oppiminen – on omaksuttu ja sitä on sovellettu onnistuneesti. Siitä on tullut Euroopan koulutussäätiön työssä suurelta osin toistuva tekijä.

Kokemuksista voidaan oppia vain, jos vuoropuhelu on avointa.

Toinen toisiltaan oppiminen

Naapurimaiden ammattihenkilöstö on innokkaasti seurannut Venäjän kokemusta ammatillisen koulutusvastuun siirtämisestä kokonaan aluetasolle.

Ammattikoulujen opettajien ja koulutusvirkaileijoiden ryhmät Tadžikistanista, Ukrainasta ja Valko-Venäjältä tulivat joulukuun 2004 alussa Pietariin Euroopan koulutussäätiön ja kansallisen koulutussäätiön yhteisen hankkeen loppuseminaariin oppiakseen kahdeksan Venäjän pilottialueen kokemuksista. Hanke koski ammatillisen koulutuksen hajauttamista ja rakenneuudistusta Venäjällä.

Muut maat voisivat saada arvokasta oppia Venäjän kokemuksista hajautettuun ammattikoulutukseen siirtymisestä. Ukraina siirtyy kohti hajautettua järjestelmää syyskuussa 2004 annetun ammatillisen koulutuksen uudistusta koskevan presidentin asetuksen pohjalta. Euroopan koulutussäätiö työskentelee tätä tukevaa Tacis-hanketta valmisteltaessa viiden pilottialueen kanssa ja auttaa laatimaan alueellisia toimintasuunnitelmia.

Euroopan koulutussäätiön Ukrainassa oleva maajohtaja Xavier Matheu sanoi Venäjän kokemusten hyödyntämisessä olevan paljon järkeä, sillä Venäjän kokeilu on muutaman kuukauden Ukrainaa edellä. ”Näillä kahdella on paljon rinnakkaisuuksia, ja saattaisi olla mahdollista saattaa yhteen

alueita, joiden teollisuus ja erityistarpeet ovat samankaltaisia, jotta ne voisivat antaa toisilleen keskinäistä tukea.”

Ukrainan opetus- ja tiedeministeriön ammatillisen koulutuksen apulaispäälikkö Vasili Jarošenko sanoi, että vaikka kirjallisia suunnitelmia ei ole, hän ”opiskeli ja imi kokemuksia” seminaarissa. Ukrainan poliittinen kriisi osui seminaarin toiselle viikolle, mutta se ”ei vaikuttaisi pitkän aikavälin strategisiin uudistuksiin”, hän lisäsi.

Nurali Shoev, Tadžikistanin teknisen yliopiston apulaisrehtori, kertoi seminaarissa, että joidenkin Venäjän alueiden työvoimapulaa voitaisiin lievittää virallisilla valtioiden välisillä sopimuksilla sellaisen tadžikistanilaisen siirtotyövoiman tarjoamisesta, jolla on parempi ammattitaito. Sadattuhannet tadžikistanilaiset matkustavat joka vuosi Venäjälle työskentelemään matalapalkka-aloilla – usein laittomasti ja poliisin hätyyttelemänä –, ja parempi koulutus kotona yhdessä erityisten alueellisten sopimusten kanssa voisi ratkaista kerralla kaksi ongelmaa, hän sanoi.

Eduard Gonchar, ammatillisen koulutuksen päälikkö Valko-Venäjän opetusministeriössä, jossa ei ole vireillä suunnitelmia suurista uudistuksista, sanoi Venäjän kokemusten tarjoavan ”hyödyllistä oppia”, jota voitaisiin käyttää tulevia toimintalinjoja kehiteltäessä.

KÖÖPENHAMINA, MAASTRICHT: VUODEN 2005 NÄKYMÄT

Ihmisten vapaan liikkuvuuden edistäminen ja siitä syntynyt Kööpenhaminan prosessi ovat suuresti vauhdittaneet ammatillisen koulutuksen yhteistyötä Euroopan unionissa. Tehostuneen yhteistyön ensimmäiset hedelmät nähtiin vuoden 2004 aikana. Europass, eurooppalainen aloite tutkintojen siirrettävyyden tehostamiseksi, esiteltiin, kun eurooppalaiset ministerit tapasivat Maastrichtissa joulukuussa. Samassa kokouksessa ministerit osoittivat sitoutuvansa entistäkin tiiviimpään yhteistyöhön. He toistivat tukevansa Kööpenhaminan prosessia ja hyväksyivät Lissabonin strategian edistymistä kartoittaneen komitean kehotuksen työskennellä entistä kovemmin.

Jos Euroopan unionin jäsenvaltiot todella työskentelevät entistä kovemmin kehittääkseen halutun tietoon pohjautuvan talouden viiden seuraavan vuoden aikana, tällä on kauaskantoisia seurauksia ammatilliselle koulutukselle Euroopan unionissa.

Uusia järjestelmiä kehitetään ja EU-maissa on tehty paljon kokeiluja, joiden parhaita tuloksia jo vakiinnutetaan tätä kirjoitettaessa.

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö / A.Ramella

Silmäys eteenpäin

Vuodesta 2007 alkaen Euroopan unionin ulkoisen tuen organisointi muuttuu melko kokonaisvaltaisesti. Euroopan koulutussäätiön *Live & Learn* lehdelle antamassaan haastattelussa komission jäsen Ján Figel' esitti katsauksen kehityssuuntiin, jotka vaikuttavat tulevina vuosina koulutussäätiön työhön.

"Kuten tiedätte, ne yli sata välinettä, Tempus mukaan lukien, jotka sääntelevät EU:n toimintaa ulkosuhteissa, korvataan kuudella laajemmalla välineellä vuoden 2006 jälkeen", hän sanoi. "Tempuksen itsessään odotetaan laajenevan koskemaan myös kouluopetusta ja ammatillista koulutusta samoin kuin korkeakoulutusta, vaikka ohjelman varsinaisen muodon yksityiskohdat ovat vielä viimeistelemättä. On kuitenkin varmaa, että näistä kuudesta laajasta välineestä kolme vaikuttaa ohjelman tulevaisuuteen. Ne ovat uusi eurooppalainen naapuruus- ja kumppanuusväline, uusi liittymistä edeltävä väline sekä uusi taloudellisen ja kehitysyhteistyön väline."

"Nämä ehdotukset sisältävät kaikki artikloja, joihin sisältyy yhtenä tavoitteena nimenomaisesti koulutus. Niiden tarkoituksena on mahdollistaa aihekohtaisten ohjelmien hyväksyminen niiden sisällä, ja uuden Tempus-ohjelman on tarkoitus olla yksi niistä."

"Uskomme, että Euroopan koulutussäätiö auttaa keskeisellä tavalla komissiota sen toimissa kaikilla näillä aloilla ja että säätiö tekee niin antamalla komission

asiaankuuluville yksiköille tarvittavaa tietoa ja asiantuntemusta toimintalinjojen kehittämisen, toteuttamisen ja arvioinnin tueksi. Vaikka Euroopan koulutussäätiö on viime vuosina toiminutkin tämänsuuntaisesti, sen työskentelyyn vaikuttavien strategioiden yhä selkeämmän määrittelyn vuoksi organisaatio muuttuu."

EU:n komission jäsen Ján Figel' odottaa EU:n naapureilleen antamaan tukeen suuria muutoksia.

Valokuva: Euroopan unionin valokuva-arkisto

Lisääntynyt avoimuus eurooppalaisessa ammatillisessa koulutuksessa on jo johtanut selvästi kasvaneeseen haluun vertailla järjestelmiä, niiden vaikutuksia ja niiden tarjoamia tutkintoja. Tämän lisäksi laadunvalvonnan tarve tunnustetaan yhä yleisemmin, minkä odotetaan johtavan siihen, että esikuva-analyysi on yksi tulevien vuosien avainaiheista.

Euroopan naapuruuspolitiikka edellyttää, että tämän eurooppalaisen kehityksen hedelmät jaetaan naapureidemme kanssa. Nämä ovat kaikki Euroopan koulutussäätiön yhteistyömaita, ja nykyinen kehitys Euroopassa vaikuttaa siten todennäköisesti koulutussäätiön työhön seuraavina vuosina enemmän kuin koskaan aiemmin. Euroopassa nykyisin ajankohtaiset aiheet ovat epäilemättä koulutussäätiön tulevien vuosien työn ajankohtaisia aiheita.

Sen lisäksi, että aihekohtainen painotuksemme todennäköisesti siirtyy, Euroopan unionin ulkoinen tuki saa kokonaan uuden muodon vuodesta 2007 alkaen, joka on myös seuraavan laajentumiskierroksen merkkivuosi. Keskeiset päätökset siitä, mikä tämä muoto tulevaisuudessa tosiasiallisesti on, tehdään vuonna 2005.

Toisin sanoen tulevat vuodet tuovat mukanaan valtavia muutoksia. Koulutussäätiölle muutokset, jotka olivat ilmassa vuoden 2004 lähestyessä loppuaan, ovat haaste sanan myönteisimmässä merkityksessä. Kun ihmisten voimavarojen keskeinen asema sosiaalisessa ja taloudellisessa kehityksessä pysyy jatkuvasti keskipisteessä, ala, jolla olemme toimineet vuodesta 1995, saanee yhä

enemmän tunnustusta, palveluillamme on entistä suurempi kysyntä ja saamme uutta vastuuta.

Perusteelliset valmistelut olemassaolomme ensimmäisenä vuosikymmenenä ovat valmistaneet meidät vastaamaan näihin haasteisiin nopeasti, asianmukaisesti ja ennen kaikkea joustavasti.

MONOGRAPH
CANDIDATE COUNTRIES
NORTHONIA, EDUCATION AND
TRAINING AND EMPLOYMENT
SERVICES IN THE
REPUBLIC

Figure 4.20: Distribution of studies by gender (2002-2010)

Figure 4.21: Percentage of studies by gender (2002-2010)

REVIEW OF CAREER GUIDANCE
POLICIES IN 13 ACCORDING AND
CANDIDATE COUNTRIES
SYNTHESIS REPORT
JULY 2013

MONOGRAPH
CANDIDATE COUNTRIES
NORTHONIA, EDUCATION AND
TRAINING AND EMPLOYMENT
SERVICES IN THE
REPUBLIC

LIITTEET

1. Perustamisasetus ja sen muutokset

Euroopan koulutussäätiö perustettiin 7. toukokuuta 1990 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1360/90.

Alkuperäistä perustamisasetusta on muutettu seuraavilla säädöksillä:

- heinäkuun 27. päivänä 1994 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2063/94, jolla muutettiin Euroopan koulutussäätiön tehtäviä ja henkilöstöä koskevia sääntöjä ja ulotettiin koulutussäätiön maantieteellinen toiminta-alue koskemaan Tacis-ohjelman mukaan avustuskelpoisia maita
- heinäkuun 17. päivänä 1998 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1572/98, jolla ulotettiin koulutussäätiön maantieteellinen toiminta-alue koskemaan MEDA-ohjelman mukaan avustuskelpoisia maita

- joulukuun 5. päivänä 2000 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2666/2000, jolla ulotettiin koulutussäätiön maantieteellinen toiminta-alue koskemaan Albaniaa, Bosnia ja Hertsegovinaa, Jugoslavian liittotasavaltaa, Kroatiaa sekä entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa

- kesäkuun 18. päivänä 2003 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1648/2003, johon sisällytettiin asiakirjojen julkisuutta koskevat säännöt ja jolla muutettiin koulutussäätiön talousarviomenettelyä.

Konsolidoitu asetus

Neuvoston asetuksesta tuotetussa konsolidoidussa versiossa CONSLEG: 1990R1360 – 1.10.2003 alkuperäinen perustamisasetus ja sen myöhemmät muutokset on koottu yhteen.

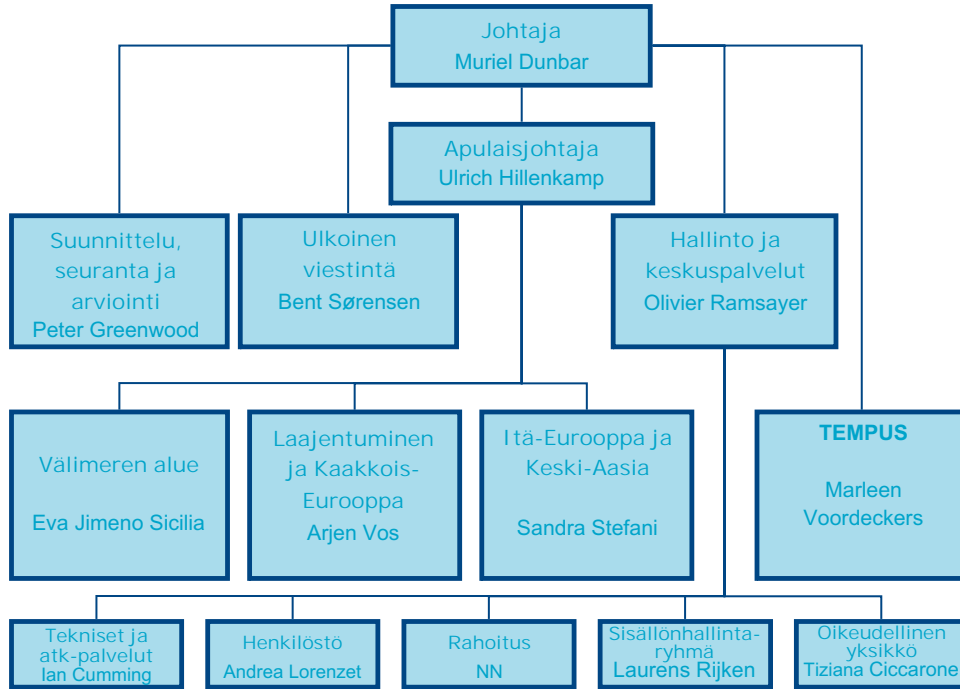
2. Talousarvio (€)

	2003	2004	2005
Henkilöstömenot	10 529 000	11 493 973	12 047 000
Kiinteistöt, laitteet ja juoksevat menot	1 421 000	1 470 027	1 453 000
Toimintamenot	5 250 000	4 636 000	5 000 000
Vuosittainen tuki yhteensä	17 200 000	17 600 000	18 500 000
Muut varat	500 000	800 000	Tiedot eivät vielä saatavilla
Yhteensä	17 700 000	18 400 000	18 500 000

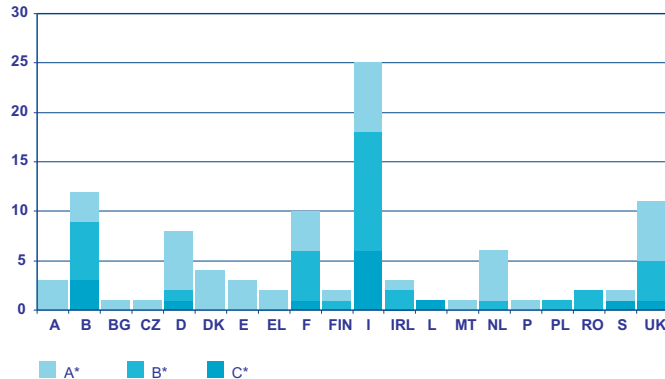

Valokuva: Euroopan koulutusäättö / F. Decorato

3. Henkilöstötaulukko ja organisaatiokaavio

Euroopan koulutussäätiön henkilöstö kansallisuuksittain

Henkilöstön kokonaismäärä vuonna 2004 oli palkkaluokassa A* 50, palkkaluokassa B* 35 ja palkkaluokassa C* 14 toimihenkilöä, yhteensä 99 väliaikaista toimihenkilöä. Henkilöstötaulukossa ennakoitu väliaikaisten toimihenkilöiden kokonaismäärä on 104.

Euroopan koulutussäätiön henkilöstö sukupuolen ja palkkaluokan mukaan

	Naiset	Miehet	Yhteensä
A*14	1	1	2
A*13			0
A*12	1	6	7
A*11	6	8	14
A*10	3	3	6
A*9	2	2	4
A*8	6	7	13
A*7		1	1
A*6	1	1	2
A*5	1		1
A yhteensä	21	29	50
%	42	58	100
B*9	2		2
B*8	2	2	4
B*7	4	3	7
B*6	8	3	11
B*5	4	5	9
B*4			0
B*3	2		2
B yhteensä	22	13	35
%	63	37	100
C*6	2		2
C*5	1		1
C*4	1		1
C*3	5	1	6
C*2			0
C*1	4		4
C yhteensä	13	1	14
%	93	7	100
Yhteensä	56	43	99
%	57	43	100

4 Hallituksen keskeiset päätökset vuonna 2004 ja jäsenluettelo

Hallitus kokoontui maaliskuu-, kesä- ja marraskuussa 2004. Ehdokasmaiden tarkkailijat osallistuivat kokouksiin, joiden puheenjohtajana toimi Nikolaus van der Pas, Euroopan komission koulutuksen ja kulttuurin pääosaston pääjohtaja. Maaliskuussa ja kesäkuussa kokoonnuttiin Torinossa, kun taas marraskuun kokous kutsuttiin koolle Brysseliin.

Maaliskuun 16. päivänä pidetyssä kokouksessa koulutussäätiön hallitus valitsi Muriel Dunbarin koulutussäätiön uudeksi johtajaksi 1. heinäkuuta 2004 alkaen.

Kesäkuun 29. päivänä pidetyssä kokouksessa koulutussäätiön hallitus

- hyväksyi Euroopan koulutussäätiön sisäisen valvonnan normit ja merkitsi tiedoksi koulutussäätiön suunnitelman saavuttaa normienmukaisuus vuoden 2004 loppuun mennessä
- hyväksyi koulutussäätiön vuosittaisen toimintakertomuksen vuodelta 2003 sekä oman erittelynsä ja arvionsa siitä
- teki päätöksen menettelyistä, joiden mukaisesti hyväksytään koulutussäätiön täytäntöönpanosäännöt uusia henkilöstösääntöjä varten
- merkitsi tiedoksi uuden johtajan tohtori Muriel Dunbarin kanssa tehdyn sopimuksen ja siihen liittyvät koeaikamenettelyt
- merkitsi tiedoksi koulutussäätiön tilanneselvityksen siitä, miten maaliskuu-kesäkuulta 2004 tehdyn ulkoisen arvioinnin pohjalta laaditun toimintasuunnitelman toteutuksessa oli edistytty

- pani merkille koulutussäätiön edistyksen vuoden 2004 työohjelman toteuttamisessa.

Marraskuun 9. päivänä pidetyssä kokouksessa hallitus vahvisti koulutussäätiön yleissuunnitelmat vuosiksi 2004-2006 hyväksymällä

- muutetun talousarvion vuodeksi 2004
- koulutussäätiön työohjelman vuodeksi 2005
- koulutussäätiön talousarvioesityksen vuodeksi 2005 sekä henkilöstötäulukon
- periaatteellisen selvityksen koulutussäätiön painopisteistä vuodeksi 2006
- suuntaviivat koulutussäätiön ulkoista arviointia varten 2005.

Hallitus vahvisti myös koulutussäätiön toimintalinjoja ja operatiivisia puitteita hyväksymällä

- toimintalinjan, jonka mukaisesti annetaan palveluja EU:n jäsenvaltioille
- menettelyn, jonka mukaisesti laaditaan koulutussäätiön vuosittaista toimintakertomusta 2004 koskeva analyysi ja arviointi
- koulutussäätiön neuvoo-antavan kokouksen jäsenet
- koulutussäätiön henkilöstökomitean osallistumisen tarkkailijana tuleviin hallituksen kokouksiin.

Euroopan koulutussäätiön hallituksen jäsenet vuonna 2004

	JÄSEN	VARAJÄSEN
Euroopan komissio	Nikolaus van der Pas (puheenjohtaja) <i>Koulutuksen ja kulttuurin pääosasto</i> David Lipman <i>Ulkosuhteiden pääosasto</i> Dirk Meganck <i>Laajentumisasioiden pääosasto</i>	
Belgia	Micheline Scheys <i>Flaaminkielisen yhteisön ministeriö</i>	
Tšekki	Helena Úlovcová <i>Kansallinen teknisen ja ammatillisen koulutuksen laitos</i>	Vojtech Srámek <i>Opetus-, nuoriso- ja urheiluministeriö</i>
Tanska	Roland Svarrer Østerlund <i>Opetusministeriö</i>	Merete Pedersen <i>Opetusministeriö</i>
Saksa	Dietrich Nelle <i>Liittovaltion opetus- ja tutkimusministeriö</i>	Klaus Illerhaus <i>Saksan liittotasavallan osavaltioiden opetus- ja kulttuuriministerien pysyvä konferenssi</i>
Viro	Thor-Sten Vertmann <i>Opetus- ja tutkimusministeriö</i>	Küllli All <i>Opetus- ja tutkimusministeriö</i>
Kreikka	<i>Nimitys ei ole vielä tiedossa.</i>	
Espanja	María José Muniozguren Lazcano <i>Opetus-, kulttuuri- ja urheiluministeriö</i>	Francisca María Arbizu Echávarri <i>Kansallinen tutkintolaitos (El Instituto Nacional de las Cualificaciones)</i>
Ranska	Jean-François Fitou <i>Työministeriö (Ministère de l'Emploi, du Travail et de la Cohésion sociale)</i>	Jacques Mazeran <i>Opetus- ja tutkimusministeriö (Ministère de l'Education nationale, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche)</i>

	JÄSEN	VARAJÄSEN
Irlanti	Padraig Cullinane <i>Yritystoiminta-, kauppaa- ja työministeriö</i>	Deirdre O'Higgins <i>Yritystoiminta-, kauppaa- ja työministeriö</i>
Italia	Andrea Perugini <i>Ulkoasiainministeriö</i>	Luigi Guidobono Cavalchini <i>UniCredit Private Banking</i>
Kypros	Charalambos Constantinou <i>Opetus- ja kulttuuriministeriö</i>	Elias Margadjis <i>Opetus- ja kulttuuriministeriö</i>
Latvia	Lauma Sika <i>Opetus- ja tiedeministeriö</i>	Dita Traidas <i>Ammattikoulutuksen kehitysohjelmavirasto</i>
Liettua	Romualdas Pusvaskis <i>Opetus- ja tiedeministeriö</i>	Giedre Beleckiene <i>Ammattikoulutuksen menetelmäkeskus</i>
Luxemburg	Gilbert Engel <i>Opetus- ja urheiluministeriö</i>	Edith Stein <i>Luxemburgin suurherttuakunnan kauppakamari</i>
Unkari	János Jakab <i>Opetusministeriö</i>	György Szent-Léleky <i>Työministeriö</i>
Malta	Cecilia Borg <i>Opetusministeriö</i>	Anthony Degiovanni <i>Opetusministeriö</i>
Alankomaat	C. H. M. Julicher <i>Opetus-, kulttuuri- ja tiedeministeriö</i>	
Itävalta	Karl Wiczorek <i>Liittovaltion talous- ja työministeriö</i>	Reinhard Nöbauer <i>Liittovaltion opetus-, tiede- ja kulttuuriministeriö</i>
Puola	Jerzy Wisniewski <i>Opetus- ja urheiluministeriö</i>	Danuta Czarnecka <i>Opetus- ja urheiluministeriö</i>
Portugali	M. Cândida Medeiros Soares <i>Sosiaaliturva- ja työministeriö</i>	M. Teresa Martins Paixão <i>Koulutusinnovaation laitos</i>
Slovenia	Elido Bandelj <i>Opetus-, tiede- ja urheiluministeriö</i>	Jelka Arh <i>Opetus-, tiede- ja urheiluministeriö</i>

	JÄSEN	VARAJÄSEN
Slovakia	Juraj Vantúch <i>Comenius-yliopisto</i>	
Suomi	Timo Lankinen <i>Opetusministeriö</i>	Ossi V. Lindqvist <i>Kuopion yliopisto</i>
Ruotsi	Erik Henriks <i>Opetus- ja tiedeministeriö</i>	Hans-Åke Öström <i>Opetus- ja tiedeministeriö</i>
Yhdistynyt kuningaskunta	Franki Ord <i>Opetusministeriö (Department for Education and Skills)</i>	

Valokuva: Euroopan koulutussäätiö / A. Ramella

EUROOPAN KOULUTUSSÄÄTIÖ

TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

EUROOPAN KOULUTUSSÄÄTIÖ VUONNA 2004

Luxemburg: Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto

2005 – 44 s. – 21.0 x 21.0 cm

ISBN 92-9157-432-5

Venta Salg Verkauf

BELGIQUE/BELGIË

Jean De Lannoy

Avenue du Roi 202/Koningslaan 202
E-1190 Bruxelles/Brussel
Tel. (32-2) 538 43 08
Fax (32-2) 538 08 41
E-mail: jean.de.lannooy@infoboard.be
URL: http://www.jean-de-lannooy.be

La librairie européenne/ De Europese Boekhandel

Rue de la Loi 244/Wetstraat 244
B-1040 Bruxelles/Brussel
Tél. (32-2) 295 26 39
Fax (32-2) 735 08 60
E-mail: mail@libeurop.be
URL: http://www.libeurop.be

Moniteur belge/Belgisch Staatsblad

Rue de Louvain 40-42/Leuvenseweg 40-42
B-1000 Bruxelles/Brussel
Tél. (32-2) 552 22 11
Fax (32-2) 51 1 01 84
E-mail: eusales@just.fgov.be

DANMARK

J. H. Schultz Information A/S

Herslevdang 12
DK-2620 Albertslund
Tlf. (45) 43 63 23 00
Fax (45) 43 63 19 69
E-mail: schultz@schultz.dk
URL: http://www.schultz.dk

DEUTSCHLAND

Bundesanzeiger Verlag GmbH

Vertriebsabteilung
Amsterdamer Straße 192
D-50735 Köln
Tel. (49-221) 97 66 80
Fax (49-221) 97 82 78
E-Mail: Vertrieb@bundesanzeiger.de
URL: http://www.bundesanzeiger.de

ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

G. C. Eleftheroudakis SA

International Bookstore
Panepistimiou 17
GR-10564 Athina
Tel. (30-1) 331 41 90/12/3/4/5
Fax (30-1) 325 84 99
E-mail: elebooks@netor.gr
URL: elebooks@hellasnet.gr

ESPAÑA

Boletín Oficial del Estado

Trafalgar, 27
E-28071 Madrid
Tel. (34) 915 38 21 11 (libros)
913 84 17 15 (suscripción)
Fax (34) 915 38 21 21 (libros),
913 84 17 14 (suscripción)
E-mail: clientes@boe.es
URL: http://www.boe.es

Mundi Prensa Libros, SA

Castelló, 37
E-28001 Madrid
Tel. (34) 914 36 37 00
Fax (34) 915 75 38 98
E-mail: libreria@mundiprensa.es
URL: http://www.mundiprensa.com

FRANCE

Journal officiel

Service des publications des CE
26, rue Desaix
F-75727 Paris Cedex 15
Tel. (33) 140 58 77 31
Fax (33) 140 58 77 00
E-mail: europublications@journal-officiel.gouv.fr
URL: http://www.journal-officiel.gouv.fr

IRELAND

Alan Hanna's Bookshop

270 Lower Rathmines Road
Dublin 6
Tel. (353-1) 496 73 98
Fax (353-1) 496 02 28
E-mail: hanna@s.iol.ie

ITALIA

Licosa Spa

Via Duca di Calabria, 1/1
Casella postale 552
I-50125 Firenze
Tel. (39) 055 64 83 1
Fax (39) 055 64 12 57
E-mail: licosa@licosa.com
URL: http://www.licosa.com

LUXEMBOURG

Messageries du livre SARL

5, rue Raffaeisen
L-2411 Luxembourg
Tel. (352) 40 10 20
Fax (352) 49 06 61
E-mail: mail@mdl.lu
URL: http://www.mdl.lu

Πωλήσεις Sales Vente Vendita Verkoop Venda Myynti Försäljning

NETHERLAND

SDU Servicecentrum Uitgevers

Christoffel Plantijnstraat 2
Postbus 20014
2500 EA Den Haag
Tel. (31-70) 378 96 80
Fax (31-70) 378 97 83
E-mail: sdu@sdu.nl
URL: http://www.sdu.nl

PORTUGAL

Distribuidora de Livros Bertrand Lda

Grupo Bertrand, SA
Rua das Terras dos Vales, 4-A
Apartado 69037,
P-2700 Amadora
Tel. (351) 214 95 87 87
Fax (351) 214 96 02 55
E-mail: db@ip.pt

Imprensa Nacional-Casa da Moeda, SA

Sector de Publicações Oficiais
Rua da Escola Politécnica, 153
P-1250-100 Lisboa Codex
Tel. (351) 213 94 57 00
Fax (351) 213 94 57 50
E-mail: spcoe@incm.pt
URL: http://www.incm.pt

SUOMI/FINLAND

Akateeminen Kirjakauppa/ Akademiska Bokhandeln

Keskuskatu 1/Centralgatan 1
PL/PB 128
FIN-00101 Helsinki/Helsingfors
P. tlf. (358-9) 121 44 18
F./fax (358-9) 121 44 35
Sähköposti: sps@akateeminen.com
URL: http://www.akateeminen.com

SVERIGE

BTJ AB

Traktorvägen 11-13
S-221 82 Lund
Tlf. (46-46) 18 00 00
Fax (46-46) 39 79 47
E-post: bljeu-pub@bj.se
URL: http://www.bj.se

UNITED KINGDOM

The Stationery Office Ltd

Customer Services
PO Box 29
Norwich NR3 1GN
Tel. (44) 870 60 65-522
Fax (44) 870 60 65-533
E-mail: book.orders@theso.co.uk
URL: http://www.itsofficial.net

ISLAND

Bokabud Larusar Bjóndal

Skólavörðustíg, 2
IS-101 Reykjavík
Tel. (354) 552 55 40
Fax (354) 552 55 60
E-mail: bokabud@simnet.is

SCHWEIZ/SUISSE/SVIZZERA

Euro Info Center Schweiz

c/o OSEC Business Network Switzerland
Stampfenbachstraße 85
PF 462
CH-8005 Zürich
Tel. (41-1) 365 53 15
Fax (41-1) 365 54 11
E-mail: eics@osec.ch
URL: http://www.osec.ch/eics

BALGARIA

Europress Euromedia Ltd

59, buld Vitoshka
BG-1000 Sofia
Tel. (359-2) 980 37 66
Fax (359-2) 980 42 30
E-mail: Milena@mbow.ct.bg
URL: http://www.europress.bg

CYPRUS

Cyprus Chamber of Commerce and Industry

PO Box 21455
CY-1509 Nicosia
Tel. (357-2) 88 97 52
Fax (357-2) 66 10 44
E-mail: demetrap@cci.org.cy

EESTI

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda

(Estonian Chamber of Commerce and Industry)
Toom-Kooli 17
EE-10130 Tallinn
Tel. (372) 646 02 44
Fax (372) 646 02 45
E-mail: einfo@koda.ee
URL: http://www.koda.ee

HRVATSKA

Mediatrade Ltd

Pavla Hatza 1
HR-10000 Zagreb
Tel. (385-1) 481 94 11
Fax (385-1) 481 94 11

MAGYARORSZÁG

Euro Info Service

Pt. István krt.12
III emelet 1/A
PO Box 1039
H-1137 Budapest
Tel. (36-1) 329 21 70
Fax (36-1) 349 20 53
E-mail: euroinfo@euroinfo.hu
URL: http://www.euroinfo.hu

MALTA

Miller Distributors Ltd

Malta International Airport
PO Box 25
Luqa LOA 05
Tel. (356) 66 44 88
Fax (356) 67 67 99
E-mail: gwirth@usa.net

NORGE

Swets Blackwell AS

Hans Nielsen Hauges gt. 39
Boks 4901 Nydalen
N-0423 Oslo
Tel. (47) 23 40 00 00
Fax (47) 23 40 00 01
E-mail: info@no.swetsblackwell.com
URL: http://www.swetsblackwell.com/no

POLSKA

Ars Polona

Krakowskie Przedmieście 7
Skw. pocztowa 1001
PL-00-950 Warszawa
Tel. (48-22) 826 12 01
Fax (48-22) 826 62 40
E-mail: books119@arspolona.com.pl

ROMÂNIA

Euromedia

Str. Dionisie Lupu nr. 65, sector 1
RO-70184 Bucuresti
Tel. (40-1) 315 44 03
Fax (40-1) 312 96 46
E-mail: euromedia@mailcity.com

SLOVAKIA

Centrum VTI SR

Nám. Slobody, 19
SK-81223 Bratislava
Tel. (421-7) 54 41 83 64
Fax (421-7) 54 41 83 64
E-mail: europ@b1.silk.stuba.sk
URL: http://www.silk.stuba.sk

SLOVENIJA

GV Založba

Dunajska cesta 5
SLO-1000 Ljubljana
Tel. (386) 613 09 1804
Fax (386) 613 09 1805
E-mail: europ@gvestnik.si
URL: http://www.gvzalozba.si

TÜRKİYE

Dünya Infotel AS

100, Yıl Mahallesi 34440
TR-80050 Bağcilar-Istanbul
Tel. (90-212) 629 46 89
Fax (90-212) 629 46 27
E-mail: aktuel.info@dunya.com

ARGENTINA

World Publications SA

Av. Cordoba 1877
C1120 AAA Buenos Aires
Tel. (54-11) 48 15 81 56
Fax (54-11) 48 15 81 56
E-mail: wpbooks@infovia.com.ar
URL: http://www.wpbooks.com.ar

AUSTRALIA

Hunter Publications

PO Box 404
Abbotsford, Victoria 3067
Tel. (61-3) 94 17 53 61
Fax (61-3) 94 19 71 54
E-mail: jpdavies@ozemail.com.au

BRESIL

Livraria Camões

Rua Bittencourt da Silva, 12 C
CEP
20043-900 Rio de Janeiro
Tel. (55-21) 262 47 76
Fax (55-21) 262 47 76
E-mail: livraria.camoes@incm.com.br
URL: http://www.incmm.com.br

CANADA

Les éditions La Liberté Inc.

3020, chemin Sainte-Foy
Sainte-Foy, Québec G1X 3V6
Tel. (1-418) 658 37 63
Fax (1-800) 567 54 49
E-mail: liberte@mediom.qc.ca

Renout Publishing Co. Ltd

5369 Chemin Canotek Road, Unit 1
Ottawa, Ontario K1J 9J3
Tel. (1-613) 745 26 65
Fax (1-613) 745 76 69
E-mail: order.dept@renoutbooks.com
URL: http://www.renoutbooks.com

EGYPT

The Middle East Observer

41 Sheif Street
Cairo
Tel. (20-2) 392 69 19
Fax (20-2) 393 97 32
E-mail: inquiry@meobserver.com
URL: http://www.meobserver.com.eg

MALAYSIA

EBIC Malaysia

Suite 45.02, Level 45
Plaza MBI (Letter Box 45)
8 Jalan Yap Kwan Seng
50450 Kuala Lumpur
Tel. (60-3) 21 62 32 98
Fax (60-3) 21 62 61 98
E-mail: ebic@tm.net.my

MÉXICO

Mundi Prensa México, SA de CV

Río Pánuco, 141
Colonia Cuauhtémoc
MX-06500 Mexico, DF
Tel. (52-5) 535 55 58
Fax (52-5) 514 67 99
E-mail: 101545.2361@compuserve.com

SOUTH AFRICA

Eurochamber of Commerce in South Africa

PO Box 781738
2146 Sandton
Tel. (27-11) 884 39 52
Fax (27-11) 883 55 73
E-mail: info@eurochamber.co.za

SOUTH KOREA

The European Union Chamber of Commerce in Korea

5th Fl., The Shilla Hotel
202, Jangchung-dong 2 Ga, Chung-ku
Seoul 100-392
Tel. (82-2) 22 53-5631/4
Fax (82-2) 22 53-5635/6
E-mail: euock@euock.org
URL: http://www.euock.org

SRI LANKA

EBIC Sri Lanka

Tirane Asia Hotel
115 Sir Chittampalam
A. Gardiner Mawatha
Colombo 2
Tel. (94-1) 074 71 50 78
Fax (94-1) 44 87 79
E-mail: ebicsl@shnet.lk

TAI-WAN

Tycoon Information Inc

PO Box 81-466
105 Taipei
Tel. (886-2) 87 12 88 86
Fax (886-2) 87 12 47 47
E-mail: outpage@ms21.hinet.net

UNITED STATES OF AMERICA

Berman Associates

4611-F Assembly Drive
Lanham MD 20706-4391
Tel. (1-800) 274 44 47 (toll free telephone)
Fax (1-800) 865 34 50 (toll free fax)
E-mail: query@berman.com
URL: http://www.berman.com

ANDERE LÄNDER OTHER COUNTRIES AUTRES PAYS

Bitte wenden Sie sich an ein Büro Ihrer Wahl/Please contact the sales office of your choice/Veuillez vous adresser au bureau de vente de votre choix

Office for Official Publications of the European
Communities
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Tel. (352) 29 29-4255
Fax (352) 29 29-42758
E-mail: info-offi-opoce@cec.eu.int
URL: publications.eu.int

TA-66-05-951-FI-C

